ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟိုကော်မတီ၏ အာဘော်

ပြည်သူ့အာဏာ

ဂျာနယ်

အမှတ်

၈

၁၉၉၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၀

စစ်တပ်သည်

နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံတော်စစ်တပ်ဖြစ်ရမည်

စစ်အုပ်စု၏ ခါးပိုက်ဆောင်စစ်တပ်မဖြစ်စေရ ။

(၁)

ယနေ့ ဗမာပြည်၏ နိုင်ငံရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများအရ ဗမာပြည်အရေးကို စိတ်ဝင်စားသည့် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် လက်ရှိစစ်တပ်ကို အာရုံစိုက် စောင့်ကြည့်လာနေကြသည်။ တိုင်းပြည်၏ ဤမျှကြီးမားသော အပြောင်းအလဲကြီးသည် ဤစစ်တပ်နှင့် ဤတပ်မှူးတပ်သားများအား မည်သို့မျှ ဂယက်မရိုက် လေသလော။ သို့တည်းမဟုတ် ဤတပ်မှူးတပ်သားများ မည်သို့မည် ပုံ စဉ်းစားတွေးတော နေကြသနည်း။

လက်တွေ့ အဖြစ်တွင်ကား နဝတ စစ်အုပ်စုက ချုပ်ကိုင်ထားသော ဤစစ်တပ်ကြီးသည် ဤနိုင်ငံ၌ ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီစနစ် တွန်းကားရေးကိစ္စ၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရေးကိစ္စ၊ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရေးကိစ္စ၊ အမျိုးသား စီးပွားရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကိစ္စ၊ အဓိက အတားအဆီး အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေပေသည်။ နိုင်ငံတကာက ပြစ်တင်ခြင်း ခံရဆုံး၊ ပြည်တွင်း၌ နာကျည်းမုန်းတီး ခံရဆုံး လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းကြီး တရပ်အဖြစ် လည်း ထီးထီးကြီး ပေါ်ထွက်နေသည်။

ဤစစ်တပ်ကြီးသည် မည်သို့မည်ပုံဖြင့် ဤအဖြစ် ဆိုက်သွားရသနည်း။

ပြောရမည်ဆိုလျှင် ဂျပန်တော်လှန်ရေးနှင့်အတူ ပေါ်ပေါက်လာသော ဗမာ့တပ်မတော် မှာ ဗမာပြည်၏သမိုင်းမှာ ကိုလိုနီ သူ့ကျွန်ဘဝ ရောက်ပြီးသည့်နောက် ပထမဆုံးပေါ်ပေါက် လာသော အမျိုးသား တပ်မတော်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤစစ်တပ်ကြီးမှာ အမျိုးသား အရေးတော်ပုံကြီး တခုကို အကြောင်းပြုပြီး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ရာ အမျိုးသားလုံး ထောက်ခံမှုရခဲ့ပြီး အမျိုး သား အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ခေါ်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဤသို့သော ကာလ၊ ဤသို့သော တပ် ကြီးတွင် လူမျိုးမရွေး၊ ပါတီ အဖွဲ့အစည်းမရွေး အမျိုးသားရေးကို လိုလားသူတိုင်း ပါဝင်ခဲ့ ကြ သည်။ ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံးနှင့် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ များမှအစ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ပြည်သူ့ အ ရေးတော်ပုံပါတီ ဂသည်တို့နှင့် ဓါးမပါတီ၊ ဗဟိုယံပါတီတို့မှ အင်အားစုများအပြင် မျိုးချစ် ပြည်ချစ် အင်အားစုအများအပြားပင် ဤစစ်တပ်ကြီး၏ တပ်သားများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဤနေ ရာတွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော သာဓက တခုကို ထောက်ပြလိုသည်။ ဂျပန်တော်လှန်ရေး ပြီး သည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သူ နိုင်ငံရေးပဲ (ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်တာဝန်) ဆောက်ရွက် လုပ်တော့မည်။ တာဝန်မယူချင်တော့၊ ထို့ကြောင့် သူ့အစား သူ့တာဝန်ကို သခင်ဗဟိန်းပဲ ယူပါ ဟု ပြောခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သခင်ဗဟိန်းမှာ ထိုစဉ်က ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟို၏ သဘာပတိ ဖြစ်နေသဖြင့် အလုပ်တာဝန်များ ပိနေကာ ဤတာဝန်ကို လက်မခံနိုင်ပဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဤတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သခင်ဗဟိန်း မဖြစ်နိုင်လျှင် ဂျပန်တော်လှန်ရေးတုံးက တောင် ငူ ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် သခင်သန်း ဖေ (မြူး)အား တာဝန်ယူရန် ပြောခဲ့ပြန်သည်။ ဤသာဓကတွင် သတိပြုစေချင်သည်မှာ အမျိုး သားအရေးအား တကယ့်လိုလားသူတဦးသည် ပါတီ အရောင်အသွေးကို မကြည့်ပဲ အ မျိုး

သား အကျိုးဆိုးများကိုသာ အလေးထားပြီး ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိသည်ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းနောက်တွင် ဤစစ်တပ်သည် ဗမာပြည်၏ သမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုနှင့်အတူ အပြောင်းအလဲ အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။ ဂန္ဒီကချုပ်၊ ၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေး၊ အာဏာသိမ်းပွဲများ၊ ......။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် မရှေးမနှောင်းပင် ဗိုလ်လက်ျာ၊ ဗိုလ်ဇေယျ စသူများလဲ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် တပ်ကို ခွာသွားကြသည်။ သို့ဖြင့် ဗိုလ်နေဝင်းမှာ စစ်တပ်၏ နံပါတ်တစ် နေရာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအပြောင်းအလဲနှင့် ၎င်း၏ နောက်ပိုင်းကာလများသည် ဤစစ်တပ်၏ လက္ခဏာကို အများကြီး ဂယက်ရိုက် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ တပ်တွင်း၌ ဂိုဏ်းအုပ်စု တခုတည်း၏ ကြီးစိုးမှု၊ လူပုဂ္ဂိုလ် တဦးတည်းက အဓိကအခန်းမှ ချယ်လှယ်မှု၊ ပဒေသရာဇ် အယူကြီးစိုးမှုစသည်တို့ကို တဂဂဂ တွေ့တောင်၊ တဖြေးဖြေး ပုံပေါ်အသားကျလာခဲ့ပေသည်။ ထိုအချိန် ကာလမှစ၍ ကာယ တွင်း၌ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင် မဟုတ်သူများမှာ အရေးပါသော နေရာများ မရရှိနိုင်ကြသလို၊ မျိုးချစ် ပြည်ချစ် စိတ်ရှိသူများမှာလည်း တဖြေးဖြေးချင်းဖြင့် တပ်မှ ထုတ်ပြင်း ခံခဲ့ကြရပေသည်။ တပ်တွင်းတွင် ရှိနေပါကလည်း အရှင့်အာဏာ မရှိသည့်နေရာတွင် ချောင်ထိုးခံကြရသည်။ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကို သစ္စာခံလျှင်ခံ၊ မခံလျှင် တပ်တွင်းမနေနိုင်အောင် အမြဲအကြပ်ကိုင် ခံနေကြရသည်။ ဤသို့ဖြင့် စစ်တပ်၏ အမျိုးသားလက္ခဏာသည် တစတစ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီး အာဏာရပါတီ တခု၏ စစ်တပ်လို ဖြစ်လာခဲ့တော့သည်။

(၂)

ဗိုလ်စောမောင်က တပ်မတော်ဟာ နိုင်ငံတော် - နိုင်ငံတော်ဟာ တပ်မတော်ဟူ၍ နိုင်ငံတော်နှင့် စစ်တပ်ကို ညီမျှခြင်းချ၍ မကြာမီက ပြောခဲ့သည်။ ဟုတ်ပါ၏လော။

ကမ္ဘာပေါ်တွင်၎င်း၊ သမိုင်းတွင်၎င်း ဤသို့ ညီမျှခြင်းဆွဲနိုင်သော စစ်တပ်ဟူ၍ လုံးဝ မရှိခဲ့ချေ။ ရှိလဲ မရှိနိုင်ချေ။ မဟုတ်မမှန် မရိုးမဖြောင့်သည်ကို ဗိုလ်စောမောင်က ရိုးဖြောင့်သည် ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်စောမောင်သည် သူ့ဝါသနာအတိုင်း စကားလွန်သွားခြင်း ဖြစ်လေသလော။ မဟုတ်ပါ။ ဗိုလ်စောမောင်သည် သူ့ခေါင်း သူ့ဘိုတွင် ဤအတွေးအခေါ်ရှိနေ၍သာ သူတို့ကိုင်ထားသော စစ်တပ်ကို နိုင်ငံတော်နှင့် ညီမျှခြင်းချ၍ ပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့သော ဖောက်ဆိုးမိုးမျှော် အတွေးအခေါ်မျိုးကို ဗိုလ်စောမောင်တို့ဘယ်က ရခဲ့ပါသနည်း။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ထိ ကာလများအတွင်းက ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သမိုင်းကြောင်းအရ ရှင်းလင်းတင်ပြပါမည်။

၁၉၆၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၉၄၇) ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေအရ လုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်သည်။) တွင် ဦးဗဆွေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့၏ ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ (တည်မြဲ ဖဆပလ) သည်၊ စစ်တပ်က တဖက်သတ် ပင်းပေးနေသည့်ကြားက အရှုံးကြီး ရှုံးခဲ့သည်။

ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၏ ခေတ်ကုန်ပြီ ဆိုသည်ကို ရိပ်စားမိသော ဗိုလ်နေဝင်းသည် ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် လမ်းခွဲတော့သည်။ သည် ထွန်းအုပ်၊ ဗစိန် တို့ထံမှ လမ်းခွဲခဲ့သလို - ယခုလည်း ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် လမ်းခွဲတော့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အပြတ်အသတ် အနိုင်ရလာသော ဦးနု၏ အစိုးရကိုယ်ကြာ ဗိုလ်နေဝင်းသည် ဂျပန်ခေတ်ကတည်းက ကာလျောက်လုံး တွဲဘက်လာကြသော လုပ်ဖေါ်ကိုင်ဘက် ဆိုရှယ်လစ် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို စစ်တပ်ထဲမှ အစုလိုက် ဖယ်ထုတ်တော့သည်။

ဤ စစ်အရာရှိကြီးများမှာ ဗိုလ်နေဝင်း၏ သာမန် လုပ်ဖေါ်ကိုင်ဘက်များ မဟုတ်ကြပေ။ သူတို့သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ခေတ်နှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးခေတ်တုန်းက အများက ဝိုင်းပယ်ထားသဖြင့် အထီးကျန် တကောင်ကြွက်ဖြစ်နေသော ဗိုလ်နေဝင်းကို ရှေ့တန်း ရောက်အောင် ထမ်းတင် ပေးခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။ ထွန်းအုပ် ဗစိန် ဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်ကာ ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင် ဖြစ်လာအောင် ဆွဲဆောင် သိမ်းသွင်းခဲ့ကြသော ဆရာသမားများလည်း ဖြစ်ကြပေသည်။

ထိုစဉ်အခါမှစ၍ ဗိုလ်နေဝင်းသည် သူ့ကိုမကျေနပ်ပြီး ဖွဲ့စည်းသော မည်သည့်ပါတီ အဖွဲ့အစည်းကိုမျှ ကိုယ်စားမပြုသော စစ်အုပ်စုတခုကို စတင်ပြီး ဖွဲ့စည်းတော့သည်။ သူ့ စစ် အုပ်စုတွင်း ပါသူများကိုလည်း ဆိုရှယ်လစ်လက်ကျန် တဦးတလေမှလွဲလျှင် ကျန်စစ်အရာရှိကြီးများကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များအဖြစ် သဘောမထားတော့ပဲ တပည့်လက်သားများကဲ့သို့ သဘောထား ဆက်ဆံခဲ့သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် နေဝင်းစစ်အုပ်စုသည် အာဏာသိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တုန်းကလို ဆိုရှယ်လစ်ပါတီအတွက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေ ဘောင်အတွင်းမှ အာဏာသိမ်း ပွဲမျိုးမဟုတ်ပဲ ၄၇ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေကို စက္ကူစုတ်ဖြစ်သွားစေသော အာဏာသိမ်းပွဲ ဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် အခြေခံ ဥပဒေ သည် နိုင်ငံရေး အင်အားစုအသီးသီး၏ လုံ့လ ဥဿာ ဟဖြင့် ခက်ခက်ခဲခဲ ရေးဆွဲထားခဲ့သော အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေကို နေဝင်းစစ်အုပ်စုက နေ့ခြင်း ညခြင်း စက္ကူစုတ် ဖြစ်သွားစေခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် စစ်တပ်ကို လက်ကိုင်ပြုထားပါက စစ် အုပ်စုတခုသည် အခြေခံဥပဒေကိုပင် ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်သည် ဟူသော အတွေးအခေါ်ကို စိုက်ထူ ပြ လိုက်တော့သည်။

နောက်တွင် စစ်အုပ်စုသည် မဆလ ပါတီဖွဲ့သည်။ တခြားနိုင်ငံရေးပါတီများကိုဖျက်သိမ်း သည်။ ၇၄ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲသည်။ ဤသို့ဖြင့် စစ်တပ်ကို ကိုင်ထားသော စစ်အုပ်စုတခု သည် - နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အထက်ကဖြစ်သည်ဟူသော အတွေးအခေါ်နှင့် အခြေခံဥပဒေကိုကြိုက် သလို ရေးဆွဲခွင့်အာဏာ ရှိသည်ဟူသော အတွေးအခေါ်ကို စိုက်ထူလိုက်ပြန်သည်။ ဤအတွေး အခေါ်များ၏ကြားတွင် လူလားမြောက်လာသော ဗိုလ်ဘောမောင်က စစ်တပ်နှင့် နိုင်ငံတော်ကို ညီမျှ ခြင်းချကာ ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမှာ ဘာမျှ မဆန်းပေ။

နိုင်ငံတော်၏ အောက်တွင် - နိုင်ငံတော် အခြေခံဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော် အခြေခံဥပဒေ၏အောက် တွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရအောက်တွင် အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ ထိုဌာနများထဲ မှ ဌာနတခုဖြစ်သော ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏အောက်တွင် စစ်တပ်ရှိနေသည် ဆိုသော နိုင်ငံရေး ကကြီး ခခွေးကို ဗိုလ်ဘောမောင် မသိလောက်အောင် နိုင်ငံရေး နလပိန်းတုံးတော့ မဖြစ်တန် ရာ ပေ။ ဤသို့ ပြောဆိုနေခြင်းမှာ ဗိုလ်နေဝင်း စိုက်ထူခဲ့သော -

- စစ်အုပ်စုသည် အခြေခံဥပဒေကို ဖျက်လိုကဖျက် ရေးဆွဲလိုက ရေးဆွဲနိုင်သည်။
- စစ်အုပ်စုသည် နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အထက်က ဖြစ်သည်။

ဟူသော အတွေးအခေါ် ၂ ခုကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤ အတွေးအခေါ် ၂ ခုကို မဖြိုဖျက်နိုင်လျှင် ဗမာပြည်၏ ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံ သည် အောင်ပွဲ မရနိုင်ရုံမက ရှေ့သို့လည်း တလှမ်းမျှ တိုးနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

(၃)

စစ်အုပ်စုက မေလ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပပေးခဲ့ခြင်းမှာ - လူထုတိုက်ပွဲကို ကြောက် ရွံ့သောကြောင့်၄င်း၊ သူတို့ဦးစီးကျင်းပလျှင် သူတို့ စိတ်ကြိုက်ရလာဒ် ပေါ်ထွက်လာလိမ့်မည်ဟု ထင် သောကြောင့်၄င်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် အထင်နှင့်အမြင် ပါအောင် လွဲခဲ့သည်။

ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူတို့စိတ်ကြိုက် တစည သာနိုင်ခဲ့လျှင် လွှတ်တော်ကိုအမြန် ခေါ် ပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်အာဏာရော၊ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် အာဏာ ၂ ရပ်ကိုပါ အမြန်လွှဲ ပြောင်းပေးရန် သူတို့စိတ်ကူးခဲ့သည်။

ယခု ရွေးကောက်ပွဲရလာဒ်က ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားသောအခါ အာဏာမလွှဲပေးချင်စိတ် ကူးတော့ရုံမက ရွေးကောက်ပွဲရလာဒ်ကိုပါ ပယ်ဖျက်ရန်လုပ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် စစ်အုပ် စုသည် ကမောက်ကမ ဆင်ခြေများ ပေးကြသည်။ ယုတ္တိမတန်သော အကြောင်းပြချက်များပြကြ

သည်။ အကြမ်းဖက် နှိမ်ကွပ်ဖို့ကိုသာ ရမယ်ရှာကြသည်။

စစ်အုပ်စုတွင် အာဏာကျန်ရှိနေသရွေ့ ဘာမျှရေရေရာရာ ရှိတော့မည် မဟုတ် သည်မှာ ထင်ရှားနေပေပြီ။ လွှတ်တော်ခေါ်ရေး၊ အာဏာလွှဲရေးတို့မှာ ရေစုန်မျှောမြဲ မျှောနေပေလိမ့်မည်။ လွှတ်တော်ခေါ်ရေးနှင့် အာဏာလွှဲရေးတို့ကို တောင်းဆိုကြသော သံဃာတော်များအပါအဝင် ပြည်သူလူထုမှာ စစ်အုပ်စု၏ အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်မှုကို အလူးအလိမ့် ခံနေရပေသည်။

စစ်အုပ်စုလက်ကိုင်း ကျရောက်နေကာ - ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ဝိုင်းပြီး သံဃာ တော်များကိုပါ စစ်ဆင်နေရသော စစ်တပ်ကို သူ၏ မိဖြန် နေရာမှန်သို့ ပြန်ရောက်အောင် မလုပ်နိုင်သရွေ့ ဗမာပြည်၏ ရှေ့ရေး - ဗမာပြည် ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံ၏ ရှေ့ရေးသည် မဲမှောင်မြဲမဲမှောင် နေပေလိမ့်မည်။

စစ်တပ်၏ မိဖြန် နေရာမှန်ကား အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးကာလ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလကလို တမျိုးသားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသော ဒီမိုကရေစီအစဉ် အလာနှင့် ကျင့်စဉ်ကို လေးစားလိုက်နာသော နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံတော်စစ်တပ် ဖြစ်ဘို့ပင်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သွန်သင်ခဲ့သည့် "တိုင်းပြည်သည် ရဲဘော်အတွက်မဖြစ်စေရ - ရဲဘော်သည်တိုင်း ပြည်အတွက်ဖြစ်ရမည်" ဟူသော ဆောင်ပုဒ်သည် "နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံတော် စစ်တပ်" ဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့် အနှစ်သာရ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ တစတစ ပျော့ကျ ပျက်စီးလာသော စစ်တပ်၏ဖြစ်စဉ်ကိုအကျိုက် အကျော် အထက်တွင် တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အကြမ်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် ၁၉၄၈ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ထိ ကာလတွင် စစ်တပ်သည် နိုင်ငံ တော်စစ်တပ် ဖြစ်သည်ဟူသော လက္ခဏာမှာ သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ကျန်ရှိသလောက် ကျန်ရှိနေ သေးသည်ဟု ပြောနိုင်ပေသည်။

နိုင်ငံတော် - နိုင်ငံတော် အခြေခံဥပဒေ - နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ စစ်တပ်ဟူ၍ အစဉ်လိုက် အထက်အောက် ပုံသဏ္ဍာန် ရှိနေပေသေးသည်။ ထိုကာလတွင် စစ်တပ်သည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၏ တပ် အဖြစ်သို့ကား တစတစ ပျော့ကျ နေပေပြီ။ ၁၉၆၂ - ခုနှစ်တွင် နေဝင်းစစ်အုပ်စု၏ အာဏာသိမ်းပွဲ ဖြစ်ပြီးသော အခါကျမှ စစ်အုပ်စုသည် နိုင်ငံတော် အခြေခံဥပဒေ၏ အထက်က ဖြစ်သွား တော့ သည်။ စစ်အုပ်စုက သူ့ကိုယ်သူ နိုင်ငံတော်နှင့် ညီမျှခြင်းချကာ ပြောဆို လုပ်ကိုင်လာတော့သည် ယခုအထိပင် နဝတ က ဤအတိုင်းလုပ်နေသည်။ ဤ ကမောက်ကမ ဖြစ်နေမှုကို အဆုံးသတ်ပစ် ရမည်။ ဤတာဝန်မှာ ဗမာပြည်၏ အဓိကအကျဆုံး အမျိုးသားရေး တာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဒီမို ကရေစီအရေးတော်ပုံ အောင်မြင်လိုလျှင် ဤတာဝန်ကို မလွှဲမသွေ ထမ်းဆောင်ရပေမည်။

စစ်အာဏာရှင်များ

တတိယ ကမ္ဘာနိုင်ငံများအဖို့ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းမှုမှာ မွေးရာပါရောဂါတရပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့သော အာဏာသိမ်းခြင်းများသည်ပင်လျှင် တတိယ ကမ္ဘာနိုင်ငံများ၏ ထူးခြားသော ဂုဏ်ရည်တရပ်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်နေသည်။ တတိယ ကမ္ဘာမဟုတ်သည့် နိုင်ငံများထဲက အနီးခေတ် သမိုင်းတွင် အာဏာသိမ်းမှုရှိခဲ့ ဂရိနိုင်ငံ (၁၉၆၇) ခုနှစ်နှင့် ပေါ်တူဂီနိုင်ငံ (၁၉၇၄) တို့လောက်သာ ရှိသည်။ ဒါတောင်မှ ယင်းနိုင်ငံ ၂ ခုမှာ အနောက်ဥရောပတွင် တတိယကမ္ဘာ အခံဆုံးဟု ဆို ရမည့် နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။

၁၉၆၀ ခုနှစ်များနောက်ပိုင်းတွင် လက်တင်အမေရိကတိုက်ရှိ နိုင်ငံများထဲမှ ၄ ပုံ ၃ ပုံကျော်မှ အာဏာသိမ်းပွဲများ ဖြစ်ခဲ့ကြပြီး အာဖရိက တိုက်တွင်လည်း နိုင်ငံတဝက်ကျော်မှ ကျွဲအတွေ့အကြုံ ရှိခဲ့ကြသည်။ ယခုနောက်ပိုင်း၌ လက်တင်အမေရိကတိုက်တွင် အာဏာသိမ်းတမ်းက စားခြင်းကို နားထားကြသကဲ့သို့ ရှိသော်လည်း အာဖရိကတိုက်နှင့် အာရှအရှေ့များတို့တွင်မူ သေနတ်သံများ ဟိန်းညံလျက် ရှိသေးသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့က ရက်စက်သော သတ်ဖြတ်မှုများဖြင့် အာဏာလုယူခဲ့သော လိုက်ဘီးရီးယားမှ တပ်ကြပ်ကြီး ဒေါ်မြူရုယ် ဒိုး အစိုးရမှာ စစ်တပ်မှ အကြိမ်ကြိမ် အာဏာလုရန် ကြိုးပမ်းခံခဲ့ရပြီး မကြာခင်ကမူ မရှားလှ အသတ်ပင်ခံလိုက်ရသည်။ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတွင်လည်း စစ်တပ်သည် သမတ အား နာမည်ခံခိုင်းကာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အစိုးရကို ဖြုတ်ချခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ၌မူကား ကော်မီရှင် အကျိုးရှိ အစိုးရအာ ဖို့ ၄ နှစ်တာမျှ အစိုးရသက်တမ်းအတွင်း သတ္တမ အကြိမ်မြောက် အာဏာလုရန် ကြိုးပမ်းမှုကို ကလေးကမှ ကြုံလိုက်ရပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သော အဖြစ်အပျက်များအောက်တွင် မမှားပြည်မှ စစ်အစိုးရမှာ ယနေ့ကမ္ဘာတွင် အာဏာသက်တမ်းအရှည်ဆုံး စစ်အစိုးရများ စာရင်းတွင် ပါဝင်လာနေသည်။ ဒီ့ပြင်သော ....

စစ်တပ် အာဏာသိမ်းမှုသမိုင်းတွင် အာဏာ စသိမ်းသည့် အချိန်၌ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အာဏာ ရေရှည်ထိမ်းသွားမည် သူများဟု အမှန်အတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ပြောဆိုသူ ဟူ၍ကမ္ဘာပေါ်တွင် မရှိသလောက် နည်းပါးလှသည်။ တော်တော်များများမှာ ယာယီပါ အခြေအနေအရပါ စသဖြင့် ပြောခဲ့ကြသည် ချည်းပင်။ သို့သော် လက်တွေ့ ငြိမ်/ပဲ စစ်အစိုးရပြောသည့် စကားမျိုး တွေ့ ပြောခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း၌ ယုံကြည်မှုအခင်းဖိုင်း၌ မရတော့သည့် စစ်အစိုးရများမှာ အများအပြားပင်ဖြစ်သည်။ (မဆလ စစ်အစိုးရနှင့်လျှင် ၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းစဉ်က ၄င်းတို့သည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်အိမ်စောင့်ကဲ့သို့ ယာယီသာ အာဏာယူထားမည့် အသွင်မျိုး ဆောင်ခဲ့ကြသည်။)

ထိုသို့ အာဏာသိမ်းခဲ့သူ အားလုံးလိုလိုပင် သူ့အရင်က အာဏာရထားသူများ၏ အပြစ်အနာအဆာ များကို ကွန်ုပ်ဖြစ်စေ လက်ညှိုးထိုးပြလေ့ ရှိကြသည်။ ကင်နဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၌ ဘင်နီဇီးဘူတိုအား ဖြုတ်ချရာတွင် အဂတိ လိုက်စားသည်ဟု အကြောင်းပြမှုများမှာ ၁၉၇၆ - ခုနှစ် အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ၌ မစ္စစ် ပီရွန်ထံမှ အာဏာလုယူရာတွင် အကြောင်းပြခဲ့ပုံများကို သတိရဖွယ် ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပက်အုပ်မှု လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် အာဏာသိမ်း ရ

ခြင်းပါဟူသော မဆလ အာဏာသိမ်းစဉ်က အကြောင်းပြချက်မျိုးကား ရိုးလွန်းလှချေပြီ။

တကယ်ကတော့ လွတ်လပ်ကာစနိုင်ငံများ (အာဖရိကတိုက်မှ နိုင်ငံအမြောက် အများမှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်များအတွင်း လွတ်လပ်ခဲ့ကြသည်။ လွတ်လပ်ပြီးနောက် မကြာမီ နှစ်များအတွင်း အာဏာသိမ်းပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။) အပါအဝင် နယ်ချဲ့ နိုင်ငံကြီးများကြောင့် မဖွံ့ဖြိုးသေးသော ကျွန်နိုင်ငံများတွင် လက်ညှိုးထိုးပြစရာ အပြစ်အနာအဆာများမှာ တကယ်ပင် ပေါများလှသည်။ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘက်စုံပင် နောက်ကျပြီး ယိုယွင်းပျက်စီးနေသည်၊ ထို့ကြောင့် အာဏာ သိမ်းမည့်သူများအဖို့ အကြောင်းပြစရာ ထုံးထုံးထွေထွေ ရှာနေစရာ မလိုတော့ပဲ အာဏာ သိမ်းပွဲကိုသာ အနုံဆုံးအောင်မြင်အောင်လုပ်၊ ပြီးလျှင် တွေ့ကရာ အကြောင်းပြချက်တခုခုကို ပေါ် ထုတ်လိုက်ရုံသာရှိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် အိမ်စောင့်အစိုးရဟူ၍ ဦးနေဝင်းတို့ အတွေ အာဏာသိမ်းတုံးက ဆိုလျှင် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုကပင် သူတို့ကို "ဖောင်းယုံ" တိုး၍ပြီးအာဏာ အပ်ခဲ့သယောင်ယောင် ပြောခဲ့ကြသေးသည်။

ယင်းသို့ အကြောင်းပြချက် အမျိုးမျိုးဖြင့် အာဏာသိမ်းခဲ့သော စစ်အုပ်စုများအာ ခုက် အာဏာသိမ်းခြင်းအမှုကို အလွန်လက်ယဉ်နေကြသည့် အနည်းစု စစ်အုပ်စုများမှအပ အား လုံး လိုလိုပင် နိုင်ငံတော်ကိုကြီးပွားအောင် ဘယ်လိုလုပ်လိုက်မည်ဟု ကြုံးဝါး ခဲ့သည်ချည်းပင်ဖြစ်သည်။ ပက်ဝဲစကား၊ အမျိုးသားရေးစကား အသုံးအနှုန်းမည်မျှဘင်သမျှ အကုန်ပျောက်ပြောကြသည် ။ မဆလ ခေတ်ကပြောသည့် ဆိုရှယ်လစ်စကားများ၊ နဝတ ပြောခဲ့သည့် ကာဝန်ကြီး ၄ ရပ်၊ အားလုံး ဒီ အမျိုးအစားထဲကချည်းဖြစ်သည်။ သို့သော် သူတို့အားလုံးတွင် တူညီသည့် အချက်တချက်ကတော့ ၎င်း တို့နှင့် မြို့ပြင်အက်များအား ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးအရင်းအနှီးများကို "ပြည်သူပိုင်" သိမ်းပိုက်ခြင်းမှ အစ အန္တရယ် အမျိုးမျိုး ပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးအရဆိုလျှင် ပြောဘွယ်ပင် မလိုတော့ချေ။ သတ်ဖြတ်မှု၊ ဖမ်းဆီးမှု၊ မတရားသင်းကြေငြာမှု - - - ။ အာဏာသိမ်းမှု တော်တော်များများမှာ လူ့ သမိုင်းအစက လက်စားချေပွဲများကို အမှတ်ရ စရာပင်၊

ဤနေရာတွင် ဗမာပြည်မှ စစ်အုပ်စု၏ အာဏာသိမ်းပွဲ ၃ ခု၏ ထူးခြားချက်ကို အထူးထောက် ပြလိုပါသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲ (၃) ခုစလုံးမှာ ချော - မွေ့ ချောမွေ့ အာဏာ ရယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်ချေ။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲတွင် ပထစ ပမညတ နှင့်တ ကွ အခြားသော ပြည်ချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကျောင်းသားများ၊ ထို့ပြင် စစ်အုပ်စု စုပါးမှုရှုးသူ များ ပါ အမြောက်အများ အဖမ်းခံခဲ့ကြရသည်။ ကိုကိုးကျွန်း၊ ဟုသိမ်လိမ်ကျွန်း အကျဉ်းစခန်းများ ပင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အသေအပျောက် မရှိဟုဆိုနိုင်သည်။ ဤသို့မရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်း တ ချက်မှာ စစ်အုပ်စုနှင့် တကယ်အားပြိုင်ရမည့် ပထစ နိုင်ငံရေးအင်အားစုတို့မှာ အစိတ်စိတ် အမွှာ မွှာ ကွဲနေကြပြီး အခြားသော အင်အားစုများမှာလည်း ထိရောက်သော အင်အားမရှိသောကြောင့် ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ သည့်နောက် ၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲတွင် ၎င်းတို့ကံ တိုးကျိုးချုံးကပ် သူ များမှအပ ကျန်နိုင်ငံရေးသမားနှင့် ကျောင်းသားများကို တောင်နှင့်ချီ၍ ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ အာဏာ သိမ်းသည့် မတ်လ ၂ ရက်နေ့ညမှ ဆမဝေဟောင်း စပ်ရှေ့သိုက်၏ ဘု နှစ်အရွယ် ကျောင်းသားလေး တင်မိမိ သိုက်အား "ပြန်တည်ခုခံသည်" ဟု အကြောင်းပြကာ ပစ်သတ်ခဲ့သည်။ တဆက်တည်း တွင် ဇူလိုင် ၇ ရက် ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ သတ်ပွဲကိုလည်း ဤအာဏာသိမ်းပွဲ၏အဆက်အဖြစ် စာ ရင်းသွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအာဏာသိမ်းပွဲမှာ လူတရာကျော်သတ်ပြီး ထောင်နှင့် ချီ ဖမ်းခဲ့သည့် အာဏာသိမ်းပွဲဟု မော်ကွန်းတိုး ရပေသည်။ သည်နောက်ဆုံး ၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၈ ရက်နေ့ အာဏာသိမ်းပွဲ ... ။ ကမ္ဘာပင် ဘုန်းလှုပ် ခြောက်ခြားသွားရသည့် လူသတ်ပွဲများ. အသတ်ခံရသူများထဲတွင် ကျောင်းသား/သူ လူငယ်များအပြင် ရဟန်းသံဃာများ ကလေး သူ ငယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများပင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ကောက်ချက်။ ။ဗမာပြည်မှ စစ်အုပ်စုအဖို့ အာဏာ ၃ ကြိမ်သိမ်းခဲ့ရာတွင် တခါပြီးတ ခါ ကြီးမားသော အန္တရာယ်ကြီးနှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ နောက်ပြီး ပုံမှန်ရက်စက်စွာ ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ခဲ့

ရသည်။

ပါမောက္ခ ဆမ်မြူ ဟန်တင်တန် (S. Huntington) ကိုသူရေးခဲ့သည့် "ပြောင်းလဲနေသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများမှ နိုင်ငံရေး အနေအထား" (Political Order in Changing Societies) ဆိုသော စာအုပ်ထဲမှ အောက်ပါ အချက်တချက်ကို ထင်ထင်ရှားရှားအဖြစ် ကိုးကားလိုပေသည်။ သူက အာဏာ သိမ်းမှုများတွင် အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်မှုများ ပိုမိုများပြားလာခြင်းကို ဆယ်စုနှစ် ၃ ခုအတွင်း ပြသခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းမှုများအနက် အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်မှုပါဝင်သည့် ဦးရေမှာ ၁၉၃၅ နှင့် ၄၄ နှစ်အကြားတွင် ၁၉% ၁၉၄၅ နှင့် ၅၄ ခုနှစ်အကြားတွင် ၃၂ % နှင့် ၁၉၅၅ နှင့် ၆၄ ခုနှစ်အကြား တွင် ၆၇ % ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကြာလေများလေ ဖြစ်သည်ဟု ထောက်ပြခဲ့သည်။ သူ့အနေဖြင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အာဏာသိမ်းပွဲများအကြောင်း စာရင်းမပြုစုခဲ့သဖြင့်သာ နောက်ပိုင်းအခြေအနေများအကြောင်း မပါဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြုစုနိုင်ခဲ့လျှင် ၆၇% ထက် ပိုနေမည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မလိုချေ။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ ၁၉၆၅ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲ၊ ချီလီနိုင်ငံမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲ၊ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံမှ ၁၉၇၆ ခု အာဏာသိမ်းပွဲ၊ လိုက်ဘီးရီးယားနိုင်ငံမှ ၁၉၈၀ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲ၊ ဗမာနိုင်ငံမှ ၁၉၈၈ ခု အာဏာသိမ်းပွဲ စသည်တို့မှာ အနီးစပ်ဆုံး ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် သွေးထွက်သံယိုမှု အများဆုံး အာဏာသိမ်းပွဲများပင် ဖြစ်တော့သည်။

အာဏာရှင်ကျတော့ မည်သည့် စစ်အာဏာရှင်မှ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး အခြေအနေများကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့ချေ။ ဟိုကြီး-ကွန်ဂို၊ ခရွေး ချားဒ်၊ ဂရယ် ဂါနာ ကိုမြှားစ ဗဟာကိုဖြို တဲ့ အာယပ်၊ ဟာပေါဂါ၊ အာ-အာဂျင်တီးနားအခါဆုံး အားလုံး လိုလိုပင် အတူတူနှင့် အရှုံး ပေါ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွဲ အာဏာရှင်များအဖွဲ့ ၆၀ ခုနှစ်များအကုန်ပိုင်းနှင့် ၁၉၇၀ ခုနှစ်များတွင် ပြည်ပမှ ချေးငွေများ ပဒေသာပင်ပေါက်သလို ရခဲ့ကြသည်။ နောက်အစိုးရှင်များကလည်း အကူအညီတွေပြီး မှားပြီး ရက်ရက်ရောရောကြီး ချေးပေးခဲ့ကြသည်။ ထိုနှစ်များ လက်မတင်အောင်တောင် တိုးခဲ့သော နှစ်များဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဗမာပြည်တွင်လည်း မဆလ စစ်အစိုးရသည် ကျွဲကာလတကြက်မှာပင် ငွေးတိုး၏ စီးပွားရေး ဦးမော့လာပြီဟု ကြွေးဝါး ခဲ့သေးသည်။

မကြာလိုက်ပါ။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ဝင်ရောက်သည်နှင့် ပြည်ပကြွေးကပ်ဆိုက် မှု ကြီးဆိုသည့် ဖြစ်ရပ်ပေါ်လာတော့သည်။ ကြွေးရှင်ရော မြီစားပါ မျက်လုံးထိုးပြီ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ မဟုတ်ပါလော။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ - အိုင် - အမ်-အက်ဖ် ကူညီ လူစိုင်းကြပါ။ မြီ စားနိုင်ငံများ၏ ပြည်ပကြွေးမှာ အဘ ဆယ်ပေါင်းများစွာ တိုးတက်သွားပြီ။ အာဏာရှင် ဗိုလ် ချုပ်ကြီး ပင်နိုရှေး လက်အောက်ရှိ ချီလီနိုင်ငံသည် လူတဦးချင်းအရ ကြွေးတင်မှုနှုန်းတွင် ဒေါ် လာ ၁,၅၄၀ ကိုဖြင့် ကမ္ဘာ့အဆိုးဆုံး စံချိန်တင်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းငွေကြေးချေးကွက်၊ ကုန်စည် ဈေးကွက် ဘာမျှ မတည်ငြိမ်တော့။ ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံ၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွက် ငွေပေါင်းပွမှု နှုန်းထားမှာ မယုံကြည်နိုင်လောက်စရာ အံ့မခန်း ၂၅,၀၀၀ % ရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့သောအခြေအ နေမျိုးအောက်တွင် ထိုနိုင်ငံများရှိ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ များမှာ မည်သို့ တည်ငြိမ် နိုင် ပါတော့မည်နည်း။ ယနေ့ ပြန်လည် ချေကြည့်ပြီး စာရင်းပြု သုံးသပ်လိုက်သောအခါ လက်တင် အမေရိကနှင့် အာဖရိက တိုက်တို့မှ ယင်းနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးမှာ အဆိုပါ ကာလများအတွင်း က တိုးတက်ခြင်း မရှိခဲ့သည့်အပြင် ဆုတ်ယုတ်သွားသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ ပုံသေ နှုန်းထား နှင့် တွက်လျှင် လူတဦး၏ ဝင်ငွေနှင့် ထုတ်လုပ်မှုတို့မှာ အနုတ်လက္ခဏာပင် ပြခဲ့ကြသည်။ ငြိမ်/ပိ တ်အစိုး ရ၏ ၁၉၇၉ - ၉၀ ဘတ်ဂျက် အစီရင်ခံစာအရဆိုလျှင် ဗမာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသား ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး မှာ ပုံမှန်နှုန်းဖြင့် တွက်လျှင် ၁၉၈၆-၈၇ ခုနှစ်၌ ၁.၁% နှင့် ၁၉၈၇-၈၈ ၌ ၄.၂% အသီးသီး ကျ ဆင်းခဲ့သည်။

ထို ကာလများ အတွင်း၌ပင် အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံ စာရင်းမှာလည်း တိုးသထက် တိုးများလာ ခဲ့သည်။ (၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၃၁ နိုင်ငံရှိရာမှ ဗမာပြည်ပါဝင်လာသော ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင်

ပျမ်းမျှ တဦးချင်းဝင်ငွေ နှိုင်းယှဉ်ချက်

ခုနှစ်	၁၉၇၅	၁၉၈၀	၁၉၈၅
စက်မှုအီးစီဒီ ၂၄ နိုင်ငံ	၈,၅၀၂	၉,၆၅၀	၁၀,၄၁၇
လက်တင်အမေရိက	၂,၁၃၅	၂,၃၁၈	၂,၁၄၈
အာဖရိက	၇၁၀	၇၅၃	၆၇၁

အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့် တွက်ထားပါသည်။
(၁၉၈၉ ခုနှစ် ပေပေါ်ဝါရီလထုတ် South ဝေါ် "တောင်ပိုင်း" မဂ္ဂဇင်းမှ)

၄၃ နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။)

သို့ဖြင့် ပြည်တွင်းရှုထုအုံကြွမှု ၊ ပြည်ပ အစိုးရှင်များ၏ ဖိအားပေးမှုတို့ကြောင့် တော်လှန်ရေးများသဲမှု အများစုကြီးတွင် အရပ်သက် အာဏာလွှဲပေးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်ပချေးငွေများဖြင့် အများဆုံး ဝင့်ဝါခဲ့ကြသည့် လက်တင်အမေရိကတွင် တွေ့ကြရသည်။ သဘာဝကျ ဆုလာပင် ဝင့်အာထဲမှ စီးပွားရေးအခြေအနေ အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်သည့် ဘိုလီးဗီးယား ၊ ပီရူး စသည်တို့မှ စစ်အာဏာရှင်များ အစောဆုံး နှုတ်ထွက် ပေးခဲ့ကြရသည်။

အာဏာသိမ်းပွဲများ ၊ တပ်ခေါင်းအာဏာသိမ်းပွဲများ သမိုင်းတွင် ပုံမှန်မကျသော အာဏာအလွှဲအပြောင်းများ များလွန်းလှသည်။ (ဘိုလီးဗီးယား နိုင်ငံဆိုလျှင် လွတ်လပ်ရေးရသည့် ၁၈၂၅ ခုနှစ်မှ ဝတ်ရေဝှက်လျှင် ယခုအထိ အာဏာသိမ်းပွဲပေါင်း ၁၈၀ ကျော် ဖြစ်ပွားခဲ့ဘူးသည်။) ထိုသို့သော အာဏာရှင်များလက်မှ အာဏာအလွှဲအပြောင်းများအနက် သပ်ခေါင်းအာဏာသိမ်းမှုများ (ဥပမာ ၁၉၈၂ ခုနှစ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် အီဂျစ်နိုင်ငံ) နှင့် တော်လှန်ရေး ကြောင့်ဖြစ်လာ ရခြင်းများ (ဥပမာ ၁၉၅၉ ခုနှစ်က ကျူးဘားနှင့် ၁၉၇၉ ခုနှစ်က နီကာရာဂွါ) မှာမူ ရှုံးသည့်အာဏာကို လွှဲပြောင်းပေးသည်ဆိုသော ပြဿနာမရှိ၊ သို့သော် အခြားအခြားသော အာဏာအလွှဲအပြောင်းမှာမူ ရှုပ်ထွေးခက်ခဲလှ ရှိတတ်ပေသည်။

တွေ့ရလေ့ရှိသည်မှာ အာဏာရှင်များ သို့မဟုတ် စစ်အုပ်စုများအနေဖြင့် တိုင်းပြည်အာဏာကို ရယူထားခဲ့သည့် ကာလကြာမြင့်သည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွား အဆောက်အအုံ ပုံမှီကြီးမား များပြားလာလေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အဖို့ အာဏာမှာ ပိုမို မလွှဲနိုင်ချင် စရာ ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရာတွင် သတိပြုသင့်သည်မှာ အင်မတန်ခိုင်မြဲနေသော အာဏာရှင်စနစ်မှာ ချုပ်၏ အကျိုးစီးပွားဆိုရာတွင် သာမန်ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်း အရောက်စွမ်းများသာ မဟုတ်တော့ပဲ ၎င်းတို့၏စီးပွားရေး ၊ နိုင်ငံရေး မူဝါဒ ပေါ်လစီများပါ အကြုံးဝင်နေသည် ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ အခိုင်ပါ မူဝါဒ ပေါ်လစီများကိုပါ ကာကွယ်မှုပင် ဖြစ်ပေတော့မည်။

သို့ကြောင့်လဲ သဘာဝကျစွာပင် အာဏာရှင်များအနေဖြင့် မတတ်သာ၍ အာဏာလွှဲပေးရသည် ဆိုလျှင် အတတ်နိုင်ဆုံး ကိုယ့်အသိုင်းအဝိုင်းမှ လူများ ၊ သို့မဟုတ် ကိုယ့်လူတန်းစားထဲမှ လူကိုသာ လွှဲပေးလိုကြပေ၏ကြသည်။ သို့သော် သမိုင်းတွင် အာဏာရှင်များက အာဏာကို လွယ်လွယ်ကူကူ လွှဲပေးနိုင်ခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်မျိုးမှာ ရှားပါးလှသည်။ တယောက်ကိုတယောက် ဒေါက်ဖြုတ်ခြင်း ၊ ကယောက်ခေါင်းကို ကယောက်က နင်းတက်သည့် အဖြစ်မျိုးတွေသာ များပြားကြုံရလေ့ ရှိသည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အခြားအင်အားများဖြင့် ပူးပေါင်းပြီး ပြန်လည်လုပ်ကြံကြ ၊ အံတုကြသည်လည်း မနည်းလှချေ။

ကျွန်ုပ်တို့ရာတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် အာဏာရနေသော စစ်အုပ်စု၏ သဘောအနေ အသားသဲမှု တကွက်တကွက်ကို ဖော်ပြလိုသည်။ ယင်းနိုင်ငံတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်ကစပြီး အာဏာ

ခိမ်းထားသော သူတကာတို့၏ သမာ သက်တန်းမှာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ကုန်ဆုံးတော့မည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ထိပ်သီးအကြောင်းအရာ ညွှန်ကြားသော အယူအဆတရပ်မှာ ပြည်တွင်းပြည်ပ ပုံ၍ထွက် လာသည်။ လက်တွေ့ လှုပ်ရှားမှု ကိုင်တွယ်ကိုင်မှုပွဲများလည်း ပြောင်းပြီး ပါးတွေ့ရလာရသည်။ သူတကာကို ညွှန်ခေတ်အတွက် ပြင်ဆင်မှုများ လုပ်၍ ဆိုနေကြသည်။ ကျွန်ုပ်နေရာတွင် သတိပြုသင့်သော ကိစ္စမှာ ကျွန်ုပ်များမှုများ အားလုံးမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်ရမည့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဗမာပြည်မှ မဆလ၊ တစည ကဲ့သို့ ပါတီဖြစ်သော ကိုမ်ကာ ပါတီတွင်းတိုက်ပွဲ သင်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကျိုးအထဲတွင် နာမည်ထွက်နေသည်များမှာ ၄၅ မျိုးသက်ဝေ ဟမ်ကမ်အစု (Han Kan Group)ဆိုသည့် ကာကွယ်ရေးနှင့် ဂိုဏ်းရေးသူများကို ပေါ်ထွန်းနေပေါင်းတစ်ဦး ဦးဆောင်သည့် အရပ်သားအရာရှိများအစု ဖြစ်သည်ကိုဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူတကာကို ကိုယ်စားပြုကာမှု ကျွန်ုပ်အကြံမှာ သူ၏သမာ သက်တန်းရှေ့လျှင် နောက်တစ်ခု အရွေးမခံတော့ပါဟု ယခုမှ မပြောသေးချေ။ ကျွန်ုပ်တွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့ထုတ် အမှတ်များ စီးပွားရေးဂျာနယ်တွင် ပါရှိသော "ဘယ်ကွင်းမှ မြ သနားများ" ဆိုသည့် ဆောင်းပါးထဲတွင် ပါသော အင်တိုနီးဟျား ၏အရာရှိကြီးတပေတာက်ခဲ့စကားကို ထောက်ပြလိုသည်။ သူက "ခေါ်ဆိုသည်မှာ ခွတ်တွေးကွန်းလှသဖြင့် မိုက်ချုပ်ကြီးများသက် မှာ ချည်း ဂ, ကွက်ထားလို့မဖြစ် ဟုကိုသန့်ိုင် နိုင်ငံရေးကိုလည်း နိုင်ငံရေး သမားများ၏ လက်မှာချည်း ဂ, ကွက်ထားရှိမဖြစ် "- တဲ့။ သူတကာများကို နာတ ကို တစည တို့ကြားလျှင် ပက်တောက်ခံလိုက်မည်မှာ သံသယရှိဘွယ် မရှိချေ။

အထက်တွင် ပြောခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များမှ သင်ခန်းတပယူထားသော ဦးနေဝင်းကမူ မိမိအား ပုခုံးချင်းယှဉ်လာမည့် အန္တရာယ်ကို အထူးဂရုပြုပြီး နှိမ်နင်းလေ့ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် ဗမာပြည်၏ ကျွဲတက်ပိုး နန်ကျွန်းလုပ်ကြံမှုသမိုင်းတွင် အောက်ကအထက်ကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကြံနိုင်ခြင်းထက် အထက်ကအောက်ကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကြံနိုင်သည့် အဖြစ်များသာ တွေ့နေရခြင်းဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် ဦးနေဝင်းသည်လည်း ၁၉၇၇ ခုနှစ်ဆီက ဦးထွန်းလင်း-ဦးသန်းစိန်ကိုတက်ကို နှိမ်နင်းပြီးသည့်နောက် ကျွန်မာရေးကို အကြောင်းပြကာ ၁၉၈၁ ခုနှစ် မဆလ ပါတီ ညီလာခံ၌ အာဏာကို အေးအေးချမ်းချမ်း သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ လွှဲပေးလိုပါသည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ သူလွှဲပေးမည့်သူမှာ မဆလ ခေါင်းဆောင်မှုဖြစ်သည်၊ ထို့နောက် လက်တွေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ မ ဖြစ်နိုင်မှန်း သူသိလာသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်တား တောပျောက်သာ ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။

တဖန် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဦးနေဝင်းက နိုင်ငံရေးမှ ဘကြွာနား ယူ တော့မည်ဟု ဆိုလာပြန်သည်။ သူ့စိတ်ကူးထဲ၌ ရှိသည်မှာ သူ၏အရေးတော်ကို ဦးစိန်လွင်၊ ဒေါက်တာမောင်မောင်တို့က ဆက်လက် သယ်ဆောင်သွားရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အခြေအနေမှာ ၈၈ အုပ်စု မျှော်မှန်းတွက်ဆသည်နှင့် ပုံသဏ္ဍာန်ပြန်သာ ဖြစ်ခဲ့သည်၊ သူတို့ ဘယ်လိုမှ တွေးဝင်မထားသည့် သမိုင်းတွင် မည် ပြည်သူ့အုံကြွမှုကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သို့သော အခြေအနေ တွင် ဦးနေဝင်းတို့အကောင်အထည်ဖော်ရသည့် နည်းသစ်ယာယ်မှာ "အာဏာလွှဲပြောင်းပေးရေး" မဟုတ်တော့ အာဏာကို အသေအခံ ကာကွယ်ရေး ဖြစ်လာသည်။ သည့်အတွက် ပြည်သူ့ကြား မှုများ ခါးစာဘ် ရှုံးမှုများက ဘုတ်ခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် ဦးစိန်လွင်နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင် တို့မှာ ဖေါင်ကားစားမောင်မောင်နှင့် အတန်းတည်း သမိုင်းစော်ကွန်း ထိုးလိုက်ရတော့သည်။ ထို့နောက် ပက်ကြမ်းတိုက်ရန် လိုလာသောအခါ စောမောင်ကို လူမိုက်လုပ်ခိုင်းကာ နန်းတင်ပေးလိုက်လေသည်။

စောမောင်-ခင်ညွန့်တို့၏ ငြိမ်/ဝ စစ်အစိုးရသည်လည်း "တာဝန်ကြီး ၄ ရပ်" ဆိုသည်၌ ပါဝင်သော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးမှာ "အာဏာလွှဲပြောင်းပေးမည့်" အစီအစဉ်ဖြစ်သည် ဟု ဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် တကယ်လုပ်ကိုင်သောအခါ၌ တစည ကိုအာဏာလွှဲပေးရန် စီစဉ်ကြိုးပမ်းခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့လာရသည်၊ သို့သော် ငြိမ်/ဝ စစ်အစိုးရကာမှ အိမ်ရွှေ့ တခွဲသားနှင့် ပင် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ သူတို့ ထင်ထားသည်နှင့် တခြားစီ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ တစည မှာ ချက်ချက်လန် ရှုံးသွားခဲ့သည်။ သူတို့ပြောခဲ့သည့် အတိုင်းသာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိ သူ

အား အာဏာလွှဲပေးခဲ့လျှင် သူတို့အကျိုးစီးပွားတွေ ပြောင်းဆန်ကုန်ရောမည် ။

ဗမာပြည် စစ်အုပ်စု၏ အခြေအနေမှာ သူ့သီးခြားလက္ခဏာများ ရှိနေသည်ကို သတိပြု ရမည်။ ယနေ့ ကျွန်ုပ်နိုင်ငံ၌ စစ်အာဏာရှင် အစိုးရဟာရုပ်ကို မည်သူမျှ အလိုမရှိရုံမက၊ ဆက် လက် တည်ရှိနိုင်စရာ မည်သည့်အကြောင်းများမှ မရှိတော့သည်မှာ ထင်ရှားနေသည်၊ ပြည်တွင်း၌လည်း မဟာမိတ်မရှိ၊ ပြည်ပ၌လည်း ထောက်ခံသူမရှိ၊ အာဏာယ်ကို ကာကောင်ကြွက် ။

ကျွန်သို့သော အခြေနေများအောက်တွင် အချို့နိုင်ငံများ၌ စစ်အာဏာရှင်များသည် ၎င်း တို့နှင့် ချိုးတခြင်းအားဖြင့် အနီးစပ်ဆုံးသော လူတန်းစားနှင့် စေ့စပ်ယူ၍ ရှိကြသည်။ ယေဘု ယျ အားဖြင့် ထိုအင်အားစုသည် လူထုထောက်ခံမှု ကြီးကြီးမားမားမရှိသော အာဏာရပြီး လျှင် လည်း (အနည်းဆုံး ၎င်းတို့အာဏာ တည်မြဲရေးအတွက် စစ်အုပ်စုအပေါ် မှီခိုနေရမည့်) ၎င်းတို့ အပေါ် မှီခိုနေရသည့် အင်အားစု သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်များအား အာဏာလွှဲပေးလေ့ရှိသည်၊ ဤ အတွက် ယင်းနိုင်ငံတွင် အကျိုးစီးပွား အမြောက်အများ မြှုပ်နှံထားသည့် အရင်းရှင် နိုင်ငံ ကြီး များ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် အိမ်နီးနားချင်း နိုင်ငံများက ကြား ဝင် စေ့စပ်ပေးတတ်ကြသည်။ ထိုသို့သော စေ့စပ်ပွဲများမှ အများဆုံး ဖြစ်လာတတ်သည်မှာ အာဏာ သိမ်းပွဲ မကိုင်မီက အခြေအနေမျိုး၊ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ အခြေအနေမျိုးသာဖြစ်သည်၊ စစ်အုပ်စု ကို ၎င်း၊ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို၎င်း၊ စစ်တပ် ဗျူရိုကရက် ယန္တရားကြီးကို၎င်း ဖျက်သိမ်းခြင်းလုံးဝ မ ဟုတ်ကြောင်း အထူးသတိပြုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤသို့သော စေ့စပ်မှုများနောက်တွင် အာ ဏာသိမ်းမှုများ ထပ်မံပေါ်ပေါက်တတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားမျှတကြောင်း ကမ္ဘာကပင် အတော် က လေး အသိအမှတ်ပြုကြသော ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပ၍ အစိုးရသစ် တက်ပြီးသည့်နောက်မှာ မင် ချုံထဲမှ ချောင်းနေသော စစ်ဗိုလ်များက ထပ်မံအာဏာသိမ်းသည်များ မကြာခဏကြုံတွေ့ကြ ရ သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ဂါနာ၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ချီလီ၊ ၁၉၆၀ နှင့် ၁၉၇၁ တွင် တူရကီ၊ ၁၉၈၃ တွင် နိုက်ဂျီးရီးယား၊ ယခုနောက်ဆုံး ပါကစ္စတန် (၁၉၉၉) နိုင်ငံတို့မှ အာဏာသို့ ပြောင်းအလဲများကို ကြည့်လျှင် အထင်အရှား သိနိုင်သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကျွန်ုပ်နိုင်ငံများတွင် စစ်တပ်နှင့် စစ်အုပ်စုသည် ၎င်းတို့ ဝန်ခံသည်ဖြစ်စေ၊ ငြင်းဆွယ်သည်ဖြစ်စေ ၊ နိုင်ငံရေးအရ အင်မတန် အရေးပါသော အခန်း၌ ခိုင်ခိုင်မာမာ အခြေ ကျ နေလေပြီ။ ပိုမိုတိကျအောင် ပြောရလျှင် စစ်ရေးအရသာမက နိုင်ငံရေးအရပါ အရေးပါသော အင်အားစုကြီးတရပ် ဖြစ်နေလေပြီ။ (အာဂျင်တီးနား နှင့် ထိုင်းကဲ့သို့သော နိုင်ငံများတွင်မူ စစ်အုပ် စုများက ဖြောင့်ပင် နိုင်ငံရေးပါတီများ ထူထောင်ထားကြသည်။) ဤသည်မှာ သဘာဝမကျကြောင်း မဖြစ်သင့်ကြောင်း လူတိုင်းပင် သိမြင်ကြသည်။ သို့သော် ပကတိဖြစ်ရပ်မှာ ဤအတိုင်းပင် တည် ရှိ နေသည်။ ၎င်းတို့ အထဲမှ မနည်းလှသော နိုင်ငံများတွင်ဆိုလျှင် စစ်တပ်သည် နိုင်ငံရေးဘဝကို အဆုံး အဖြတ်ပေးသော အင်အားစုပင် ဖြစ်နေချေသည်၊ ငြိမ်/ပါ စစ်အစိုးရသာမက ဘိုင်း၊ ပါကစ္စတန် ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ၊ အင်ဒိုနီးရှား ကဲ့သို့ အိမ်နီးနားချင်းတွင်ပင် သာဓကတွေ များပြားလှသည်။ ဤ အ ခြေအနေတို့ အနောက်နိုင်ငံများ၌ကလဲ သဘောကျလှသည်မဟုတ်ချေ။ စစ်တပ်က ဤမျှအရေး ပါ နေခြင်းသည် ဘက်စုံတိုးတက်သော နိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်မှုအတွက် အန္တရာယ် ဖြစ် ကြောင်း ၎င်းတို့ သိနေကြသည်။ ၎င်းတို့ အနေနှင့်လည်း မျက်မှောက်အခါ၌ ဤနိုင်ငံများတွင် ကာ လတာရှည် တည်ငြိမ်မှု ရှိချင်နေကြသည်၊ သို့မှသာ အလွန်လျှင်မြန်သော နှုန်းထားဖြင့် ကြီးထွား လာနေသော ၎င်းတို့နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံစုံ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ၏ အရင်းအနှီးများကို တိုးချဲ့မြှုပ် နှံခြင်း၊ ဈေးကွက်သစ် ဖွင့်ခြင်းများ ပြုနိုင်မည်မဟုတ်လော။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ မှ စ၍ အနောက်နိုင်ငံကြီးများသည် နိုင်ငံငယ်များတွင် ကျကျနနှင့် ပါဝင်သက်ပြီး အထူးအလေးထား ပါဝင် ဆောင်ရွက်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် သူတို့အနေဖြင့် စစ်အုပ်စု နှင့် စစ်ဗျူရိုကရက် ယန္တ ရားကြီး တခုလုံး ဖျက်သိမ်းပစ်ရေးအထိ စိတ်ဝင်စား အလေးထားခြင်း မရှိလှချေ၊ အကြောင်း ကတော့ အဆိုပါ စစ်ဘိလပ်သီးများအနက် အချို့မှာ ၎င်းတို့နှင့် စီးပွားရေးအရ မကင်းနိုင်သူများ:

ဖြစ်နေသည်။နောက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ချက်ချင်းအတိ အကောင်အထည်ဖော်ပါက တော်လှန်ရေးများပြည်ကွင်း ဆစ်များပင် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်။ ဒီဆိုလျှင်လည်း ၎င်းတို့၏ ရုပ်ရည်မှန်းချက်နှင့် မကိုက် ဖြစ်တော့။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယနေ့ ဗမာပြည်၏ အခြေအနေမှာမူ သီးခြားလက္ခဏာများလဲ ရှိနေသည်ကို သတိပြုရပေမည်။ ၎င်းတို့အနက် အချို့မှာ (၁) နဝတ စစ်အုပ်စုသည် ပြည်တွင်းပြည်ပတွင် ထူးထူးခြားခြားကြီး အထီးကျန်ဖြစ်နေခြင်း (၂) စစ်အစိုးရ ဖြုတ်ချရေးအတွက် ပြည်သူလူထုသည် ထူးထူးခြားခြားပင် စည်းလုံးနိုင်ကြသည်နေခြင်း (၃) စစ်တပ်တွင်း၌ပင်ကျင် ငြိမ်/ဝိ ထိပ်ပိုင်းကို မကျေနပ်မှုများ အခြေခံအမျိုးရှိနေခြင်း (၄) ပြည်တွင်းပြည်ပ အသိအမှတ်ပြုထားသော ရွေးကောက်ပွဲပြင့် အနိုင်ရထားသည့် ... ကိုယ်စားလှယ်များ ရှိနေခြင်းနှင့် (၅) ငြိမ်/ဝိ စစ်အစိုးရသာနေပြင့် ... အာဏာကို အခဲနေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အခြေအနေများကြောင့် ယနေ့ ဗမာပြည်တွင် စစ်အုပ်စုနှင့် ရင်ဆိုင်ပြီးအာဏာသိမ်းယူဝံ့သူ မရှိသလောက်ဖြစ်နေပြီး ဦးငြိမ်းမှလည်း ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးရေး အင်အားစု မရှိသလို ဖြစ်နေသည်။ စစ်အုပ်စုအာဏာရော ပြည်သူလူထုအာဏာပါ အရေးမပေးကြပဲရှိသည်။ စစ်အစိုးရသာနေပြင့် ပြည်သူ့ကျွန်ရှုံးချက်၊ အကြမ်းဖက်မှုများမှာ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များတုန်းက ဒုံကြွ မှုများလို တမြေ့မြေ့ ရွှေ့ထားသွားရန် မျှော်လင့်နေသည်။ ပြည်သူတွေဘက်ကမူ စစ်အစိုးရ ဖြုတ်ချရေးအတွက် နည်းနာမျိုးစုံကို ရှာဖွေ စမ်းသပ်နေကြသည်။ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံတုန်းကလို ဆန္ဒပြရုံနှင့် မရနိုင်တော့မှန်း လူတိုင်းသိနေကြလေပြီ။ (ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ဂျူ ထု ဆန္ဒပြမှုကြောင့် ဖြုတ်ချခဲ့သော စစ်အာဏာရှင်များ မရှိမဟုတ်၊ ရှိခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ ၁၉၆၄ တုန်းက ဆူဒန် နှင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တုန်းက ထိုင်းနိုင်ငံကိုမှ အာဏာ အပြောင်းအလဲများမှာ – ကျောင်းသား ဆန္ဒပြမှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆူဒန်၌ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် အာဏာသိမ်းမှု ပြန်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံတွင် စစ်ဗိုလ်များက ကိုယ်နှာမည်ရှေ့တွင် ဗိုလ်အာ တား ဦးတပ်ကာ အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြသည်။) ဗမာပြည်မှာတော့ အစိုးရဘက်ကရော ပြည်သူလူထုပါ နိုင်ငံရေးအရ အတော်ပင် ... နေကြလေပြီ၊ တော်ရုံတန်ရုံနှင့် လှည့်ကွက်ကားဖျံမရတော့။ သို့ကြောင့် အခြေနေမှာ တင်းမာလှသည် အမှန်ပင်။ ဗမာ စကားပုံအရဆိုလျှင် တင်းလွန်းက ပြတ်ကြတော့မည်သာ ရှိတော့သည်။

ငြိမ်/ဝိ စစ်အစိုးရ ... ခေါင်းမမာလှပဲမဖြစ် အကြောင်းမှာ ရှေ့တွင် မည်သည့်အစိုးရပဲ တက်လာလာ အောက်ပါ လုပ်ငန်းကြီးများကို မဖြစ်မနေ အကောင်အထည်ဖော်ရပေမည်။ ၎င်းတို့မှာ (က) ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ရေး (ခ) အမျိုးသားစည်းလုံး ညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်ရေး (ဂ) ဒီမိုကရေစီ ကျွန်းကားရေးနှင့် (ဃ) အမျိုးသားစီးပွားရေး ပြန်လည် ထူထောင်ရေးတို့ ဖြစ်သည်။ ၎င်းအချက် ၄ ချက်မှာ အချက်နှင့်တချက် အပြန်အလှန်ဆက်စပ်နေသော အချက်များဖြစ်ပြီး (က)၊ (ခ)နှင့် (ဂ) ကိုဆိုလျှင် တချက်မပြည့်စုံလျှင် ကျန်အချက်များပါ မပြည့်စုံနိုင်သော ... ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် ... ပြဿနာမှာ ၎င်းအချက်များကို တကယ်တန်း အကောင်အထည်ဖော်လျှင် ... စစ်အုပ်စုက ပေါ်လစီများသာမက ၎င်းတို့၏ဘက် တွေ့တည်ရှိမှုကိုပါ မူခွ ထိခိုက်ပေတော့မည်။ ... စစ်အုပ်စု ... ရှိမှုမှာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် အမျိုးသားစီးပွားရေးတို့ ဖွံ့ဖြိုးတွန်းကားရေး ဆိုသည်နှင့် အတိအလင်း ... ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးသာ ရလာမယ် အကောင်အထည်ပေါ်ပြီး အမျိုးသားစီးပွားရေးကို တကယ်ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်မည်ဆိုပါက လက်ရှိ ... စစ်တပ်ကို ... မည်။ ထိုအခါ၌ ပြည်တွင်းစစ်မှသော်၎င်း ကျွဲစက်တပ်ကြီးအား ထိမ်းသိမ်းထားမှုမှသော်၎င်း ... သော ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားများ ထိခိုက် နစ်နာသွားမည်သာမက ပြည်တွင်းစစ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြကာ အာရုပ်သားအစိုးရများအား အပေါ်စီးမှ ငြိမ်းချောက် အနိုင်ကျင့်နိုင်သော နိုင်ငံရေး အခွင့် အရေးပါ ဆုံးရှုံးသွားပေလိမ့်မည်။

အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရေး ပြဿနာများလည်း အသားကျအကျိုးသက်များ ပေါ်လာနိုင်ပေသည်။ ဒီမိုကရေစီသာ ကာကွယ်ထွန်းကားသွားလျှင် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို မည်သို့ဖြစ်စေ နိုင် သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပါတ်သက်၍ကား အကျယ်ပြောနေဖွယ်ရာပင် မလိုတော့ချေ။ ယနေ့အခါ ၌ ၎င်းကိုအပိုင်းသုံး ၊ ခါးပိုက်ထဲတွင် ထည့်ထားနိုင်သည်ဟု ဆိုသော စစ်တပ်အတွင်းသြဇာပျံ ဒီမိုကရေ စီကို မြှုပ်ညှပ်ပေးမှု သန်းခွဲမပေးရဲသည့် အချက်ကိုကြည့်ရှုပြီး သိသာလှသည်။

ကျွန်ုပ်သိသော အကြွေနေအောက်ကျင်း နဝတ အစိုးရ အနေဖြင့် အာဏာကို လွှဲမပေးချင်တာ ခေါင်းမာနေတာ မဆန်းဟု ဆိုကောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ၎င်းကိုသည် သာမန်ခေါင်းမာ ပြင်း ပေကပ်နေခြင်းမျိုး မဟုတ်ချေ။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့မှ စပြီး အာဏာသိမ်း ကတည်းက ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်လိုက်တာ ရုပ်ဖြဲဘွယ်ရာပင် မမှင်တော့။ ပြီးခဲ့သည့် ၁၉၉၀ ခုနှစ် ဩဂုတ် လ (၈) ရက်နေ့က မန္တလေးတွင် ဆန္ဒပြသူများအား သတ်ဖြတ်ပြခြင်းအားဖြင့် ရှေ့တွင်လည်း ဆက်လက် ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ် ဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း တပ်မ်အာဏာပြ ပြခဲ့သည်။

စစ်အစိုးရအာဏာက သေနတ် စပေါက်တာတော့ ကြာလှပြီ။

ပြည်သူလူထု အနေဖြင့်လည်း ကမ္ဘာ့အမြင်တွင်ရော ပြည်တွင်းလက်တွေ့တွင်ပါ အာ ကျန် စိတ်ရှည်သည်းခံခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ပြသခဲ့လေပြီ။ ဒီအတိုင်းသာ ဆက်သွားလျှင်ဖြင့် ပြည်သူလူထုနှင့် မိမိတို့၏ ရင်သွေးတွေ လှည့်ပတ်တုံးကြချေတော့မည်။ ငြိမ်းချမ်းရာသို့သော နည်း လမ်းများလဲ ကုန်ပါပြီ။

တလမ်းသာကျန်မှန်း သူတို့သိကြသည်။

ကျွန်ုပ်နေရာတွင် အဘိုးသတ်အနေဖြင့် လီနင်၏ အောက်ပါစကားရပ်ကိုတော့ ကိုးကားဖြစ် အောင် ကိုးကားလိုက်ချင်ပါသည်။

"လက်နက်ကို အသုံးချတတ်အောင် လေ့လာရန် လက်နက်ကို ရယူရန် မကြိုးစားသော အဖိနှိပ်ခံလူတန်းစားသည် ကျွန်ပြုခံသာ ထိုက်ပေတော့သည်။"*

*၁၉၁၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဗီအိုင်လီနင်ရေးခဲ့သော "ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား တော်လှန်ရေး၏ စစ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်" ဆောင်းပါးထဲမှ

ဂျေဗီးစတားလင်ရေး

နည်းနာ

(ဂျေဒီ [illegible] ပြီး [illegible] ဖြစ်သော "နည်းနာ" ([illegible]) ကို ဘာသာပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မာ့က်စ် [illegible] အ ကြားတွင် ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ် [illegible] ဒ လွှမ်းမိုးသည့် [illegible] ကျွန်ုပ် ပြောခဲ့ပြီးပေပြီ။ [illegible] မပြည့်စွက်ရမည်ဆိုလျှင် [illegible] မှာ အချောင်ဝါဒ၏ [illegible] ပျော်ရွှင်။ တကယ့်လွှမ်းမိုးမှုဖြစ်သည် [illegible] အ ရှုဆိုလျှင် ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်ကို "[illegible] ရှိသော" မာ့က်စ်ဝါဒီများ "[illegible]" ([illegible]) ဝါဒီ " [illegible] ရှေ့ဆောင် [illegible] တ ကယ်ခြံမူ ဒုတိယအင်တာနေရှင်နယ် [illegible] နေးမှာ အချောင်ဝါဒ [illegible] သည်။ အချောင်သမားများ [illegible] စားများနှင့် [illegible] သည့် အကြောင်းမှာ [illegible] ဆွေမြူတတ်သော [illegible] ဖြစ်သည်။ "[illegible]" [illegible] ငြိမ်းချမ်းရေး" [illegible] နှင့် "ညီညွတ်ရေး" ကို [illegible] သမားများနှင့် [illegible] သည်။ သို့ဖြင့် [illegible] "စံတော်ဝင်ဝါဒီ" [illegible] မှုမှာ တဝဲတည်း [illegible] အနေဖြင့် အချောင်[illegible]

ကြုံသည်မှာ [illegible] ခြင်းအားဖြင့် ငြိမ်[illegible] ကာလ ၊ တစ်မတိုင်မီ [illegible] လျှင် နယ်ချဲ့စနစ် [illegible] ပြိုင်ပွဲများ အင်မတန် ထင်ထင်ရှားရှား မမြင် သာ သေးမီကာလ ၊ အလုပ်သမားများ၏ တိုက်ပွဲရေး သ ပိတ်များနှင့် သမဂ္ဂများမှာ အနည်းနှင့်အများ "ပုံမှန်" ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားနေသေးသည့် ကာလ၊ ရွေးကောက်ပွဲ အတွက် စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပါလီမံအစု များက "ယစ်မူးသောက်သည့်" အောင်ပွဲများ ရရှိနေ သည့် ကာလ၊ ဥပဒေတွင်း တိုက်ပွဲသဏ္ဍာန် များကို မိုးထိ ချီးမြှောက်နေကြသည့်ကာလ ၊ အရင်းရှင်စနစ် အား ဥပဒေတွင်း နည်းလမ်းများဖြင့် "အသေသတ်" ပစ်မည်ဟု ယူဆထားသည့်ကာလ ၊ အတိုအား ဖြင့် ဆိုလျှင် ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်မှ ပါတီများမှာ တန့်ကျနေပြီး တော်လှန်ရေးအကြောင်း ၊ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား အာဏာရှင်စနစ်အကြောင်း ၊ လူထုတွေ အား တော်လှန်ရေးပညာပေးရန်အကြောင်း အ လေးအနက် စဉ်းစားကြံစည် မရှိသေးသော ကာ လ ဖြစ်သည်။

ကျစ်လျစ် သိပ်သည်းသော တော်လှန်ရေး ပေါ်လစီတရပ်အစား လူထုကိုလက်တွေ့ တော် လှန် ရေးတိုက်ပွဲနှင့် ကင်းကွာပြီး ဘာမှမတူးခြား သည့် အရားသေများ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့သော ၊ ထိုသို့ဟာကိုယ် ပဋိပက္ခဖြစ်နေသည့် သဘော တ ရားပေါ်ထွက်ချက်နှင့် အပိုင်းအစများသာ ရှိနေ ခဲ့ သည်။ အမှန်ပင် ကြည့်ကောင်းရန်အတွက် မာ့က်စ် ၏ သဘောတရားကိုတော့ ပြောခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ယင်းသည် မာ့က်စ်ဝါဒ၏ အသက်ပါမှု၊ တော် လှန် ရေးဝိဉာဉ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရန်သာဖြစ်သည်။

တော်လှန်ရေး ပေါ်လစီတရပ်အစားလျော့ ကိ လျော့ရဲ နုလမ်းတုံးဝါဒနှင့် စတ်ပဲ့သောနိုင် ငံ ရေး အရောင်းအဝယ်ပြုမှု ၊ ပါလီမံ သံရေးတာ မန်

ရေးနှင့် ပါဝင်မှု ကြံစည်မှုကိုသာ ရှိနေခဲ့သည် အမှန်ပင် ကြည့်ကောင်းရန်အတွက် တော်လှန်ရေး ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ကြွေးကြော်သံများကိုတော့ ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ချောင် ထိုးထားရန်သာဖြစ်သည်။

ပါတီအား မိမိ အမှားများ၏ အခြေခံပေါ်၌ မှန်ကန်သည့် တော်လှန်ရေး နည်း ပရိယာယ်များဖြင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးရမည့် အစား ရှုတ်ထွေးသော ပြဿနာများကို တမင်တကာ ရှောင်ကွဲခြင်း၊ ကျော်လွှားသွားခြင်းနှင့် ဖုံးကွယ်ထားခြင်းတို့သာ ရှိနေခဲ့သည်။ အမှန်ပင် ကြည့်ကောင်းရန်အတွက် ရှုတ်ထွေးသော ပြဿနာများ အကြောင်း ပြောခြင်းကိုပင် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြပေ။ သို့သော် "ပျော့ပြောင်းသော" ဆုံးဖြတ်ချက်လိုဟာမျိုးနှင့် အဆုံးသတ်လိုက်ရန်သာ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာ၊ လုပ်ငန်း နည်းနာနှင့် လက်နက်ကိုက်မှာ ဤအကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

အချိန်တည်းတွင် နယ်ချဲ့စစ် ပွဲများနှင့် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲများ၏ ကာလသို့ ရောက်ရှိလာနေ သည်။ တိုက်ပွဲ နည်းနာဟောင်းများမှာ သက္ကာ အရှင်၏ အကိုင်းမသိ ရှုံးအားရှေ့မျှော်ကြွင်း အရွမ်းမရှိဖြစ်နေသည်။

ဒုတိယအင်တာနေရှင်နယ်၏ လုပ်ငန်း တခုလုံးကိုကို ၁၉၁၄ ပြန်လည်ကိုက်ညှိ ရန်နှင့် နယ်ချဲ့စနစ်တိုးချဲ့မှု၊ အမြင့်ကျွန်းပြောင်းမှု နိုင်ငံရေးအရ အကျိုးစည်းမှု၊ သတ္တာပေါက်မှု၊ ဆိုရှယ်ရှောဗင်ဝါဒ၊ ဆိုရှယ် ရှေ့ပြည်အေးဝါဒ တို့ကို ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်နေပေသည်။ ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ လက်နက်ကိုက်တ ခုလုံးကို စစ်ဆေးရန် [illegible] မမှီတော့သည်များကို ဖွန့်ပစ်ရန်နှင့် လက်နက်သစ်များ သွန်းလုပ်ရန် လိုအပ်နေ ပေသည်။ ကျွန်ုပ်ရှေးဦးလုပ်ငန်း မရှိပဲနှင့် အရင်း ရှင်စနစ်အား စစ်ခင်းနေခြင်းမှာ အကျိုးမ ရှိချေ။ ကျွန်ုပ်လုပ်ငန်းမရှိလျှင် ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်း စားအဖို့ အနာဂါတ် တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲ များတွင် လက်နက်တတ်ဆင်မှု မပြည့်စုံသည်ကိုဖြစ်စေ၊ လုံးဝ မတတ်ဆင်မိပဲ ရှိသည်ကို ဖြစ်စေ ကြုံရကိန်းရှိပေသည်။

ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ ကျွဲအမယ် ဘူဂါကယ် သူ့ကျည်ခင် အချုပ်အတွေးများကိုအတွေ့တွေ့ ပြန်လည်ဆေးကြော ရှင်းလင်းရန်ဟူသော လုပ်ငန်းမှာ လီနင်ဝါဒ အပေါ်သို့ ကျရောက်လာပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ လီနင်ဝါဒ၏ နည်းနာများကို မွေးမြူ ပုံသွင်းခဲ့သော အခြေအနေများပင်ဖြစ်သည်။

ဤနည်းနာအတွက် လိုအပ်ချက်များ မှာ အဘယ်နည်း။

ပထမအားဖြင့် ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ သဘောတရားများအား လူထု၏တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲတည်းဟူသော မီးတောက်မီးလျှံ၌ အသက်ပါသည်။ လက်တွေ့ဟူသော မီးတောက်မီးလျှံများထဲ တွင် စမ်းသပ်ခြင်း၊ ဆိုက်ဆိုသည်မှာ ပြုတ်တောက်နေသော သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့တို့၏ ညီညွတ်မှုကို ပြန် လည် ရရှိအောင်လုပ်ခြင်း၊ ကျွန်ုပ်နှစ်ခုအကြားမှ ကွာဟ မှုကို ကုစားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ ဤ နည်းဖြင့်သာလျှင် တော်လှန်ရေးသဘောတရား လက် နက် တတ်ဆင်ထားသည့် စစ်မှန်သည့် ပစ္စည်းမဲ့ ပါတီ တရပ် ပေါ်ထွက်နိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအားဖြင့် ဒုတိယအင်တာနေရှင်နယ်မှ ပါတီများ၏ ပေါ်လစီများကို ၎င်းတို့၏ ကြွေးကြော် သံများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များအရ မဟုတ်ပဲ လုပ်ရပ်များ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များဖြင့် စမ်းသတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် ပစ္စည်းမဲ့တို့၏ ယုံကြည်မှုကို ရရှိနိုင်ပြီး ထိုယုံကြည်မှုဖြင့် ထိုက် တန်မည် ဖြစ်ပေသည်။

တတိယအားဖြင့် တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲ အတွက် လူထုတွေကို လေ့ကျင့်မြင့်တင်ရေးဟူသော အ မြင်ဖြင့် တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်သစ်များအပေါ်တွင် ပါ တီလုပ်ငန်း အားလုံးအား ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေး ဖြစ်သည်၊ အကြောင်းမှာ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် လူထုမှာ ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေးအတွက် အသင့်ဖြစ်နေမည်ဖြစ် သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထအားဖြင့် ပစ္စည်းမဲ့ပါတီများအတွင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးပြုလုပ်ရေး၊ မိမိကိုယ်၏ အ မှားများ အခြေခံပေါ်တွင် ဤပါတီများကို လေ့ကျင့်ပ ညာပေးရေး၊ အကြောင်းမှာ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် ပါတီ၏ စစ်မှန်သော ကေဒါများနှင့် စစ်မှန်သောခေါင်း ဆောင်များကို လေ့ကျင့်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် လီနင်၏နည်းနာ [illegible] အခြေခံနှင့် အနှစ်သာရပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်နည်းနာကို လက်တွေ့တွင် မည်သို့ကျင့် သုံးမည်နည်း။

ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ အချောင် သမားများတွင် ၎င်းတို့ [illegible] အတွေ့သော တရားသေ သဘောတရား [illegible] ရှိသည်။ ၎င်းတို့ထဲမှ အချို့ကို ကြည့်ကြပါစို့။

ပထမ ကျရာသော။ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားက အာဏာသိမ်းရန်အတွက် အခြေအနေများ [illegible] ပစ္စည်းမဲ့များအနေဖြင့် တိုင်းပြည်တွင် အများစုကြီးမဖြစ်မချင်း။ အာဏာ [illegible] မပြုသင့်ဟု အချောင်သမားများက [illegible] သည်။ [illegible] အားမှ တင်ပြမလာချေ။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့မ ရှိသော သဘောတရားကို [illegible] သဘောတရားအရဖြစ်စေ၊ လက်တွေ့အရဖြစ်စေ၊ မည်သည့် အထောက်အထားမှ မရှိသောကြောင့်ဖြစ် သည်။ လီနင်က ကျွန်ုပ်တို့ မှန်သည်ပဲ ထားကြပါဦး။ နို့ဟု ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်မှ [illegible] များ အား အကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် ပစ္စည်းမဲ့လူ တန်းစားက လူဦးရေ၏ အများစုဖြစ်နေသော် လည်း မိမိ၏ ပါတီသည်တွင် လုပ်သားထုအများ စု ကြီး ဝန်းရံလာအောင် [illegible] သည့် အခွင့်အရေး တ ရပ် ရှိနေချိန်တွင် သမိုင်းအခြေအနေတရပ် (စစ်ပွဲ တပွဲ၊ မြေယာကယ်တင် [illegible]) ပေါ်ပေါက်လာ သည် ဆိုလျှင် အဘယ်ကြောင့် အာဏာမသိမ်းဘဲ နေရမည် နည်း။ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ နှင့် ပြည်တွင်းအခြေအနေတို့၏ ကောင်းမွန်သော အ ခြေ အထားများကို အသုံးချပြီး [illegible] ကာန်းကို တိုးပေါက်ကာ နောက်ဆုံးပိတ် တိုက်ပွဲဆင် ခြင်းမျိုး အဘယ်ကြောင့် မပြုလုပ်ရမည်နည်း။ ပြီး ခဲ့သည့် ရာစုနှစ်၏ [illegible] က ပင် မာ့က်စ်က ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ ပစ္စည်းမဲ့ [illegible] ရေးမှာ၊ ဆိုပါက "လယ်သမားစစ်ပွဲ ဒုတိယအကြိမ် ပုန်ကန်ခြင်း"[*] ဖြင့် [illegible] နိုင်ခဲ့သည်ဆိုလျှင် "ပြောင်မြောက်စွာ" ဖြစ်သွားမည် ဟု ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ ကိုးဥက္က ဂျာမနီနိုင်ငံ ရှိ ပစ္စည်းမဲ့များ၏ အရေအတွက်မှာ ဥပမာ ရုရှားနိုင်ငံ ထက် [illegible] (ဥပမာ) ၁၉၁၇ ခုနှစ် ရုရှားနိုင်ငံရှိပစ္စည်း မဲ့ လူတန်းစား လူဦးရေထက် နည်းသည်ဆိုခြင်းမှာ အများသိနေကြသည့် အချက်ပင် မဟုတ်လော ။ ရုရှား ပစ္စည်းမဲ့ တော်လှန်ရေး၏ လက်တွေ့အတွေ့ အကြုံက ဒုတိယအင်တာနေရှင်နယ်သူရဲကောင်း များ၏ ကျွန်အသဲစွဲတရားမှာ ပစ္စည်းမဲ့များအ တွက် အမျိုးမျိုးထူးထူးခြားခြား အရေးမ ပါ ကြောင်း ပြသခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ ပြည်သူလူ ထု၏ တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲထဲမှာ လက်တွေ့ အတွေ့အကြုံသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုကဲ့သို့ လှ သော တရားသေကို ငြင်းပယ်တိုက် ဖျက် လိုက်သည် ဆိုခြင်းမှာ ရှင်းနေပြီမဟုတ်ပါ လော။

ဒုတိယ တရားသေ။ တိုင်းပြည်အုပ် ချုပ်ရေးကို စည်းရုံးလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိ သော လေ့ကျင့်ပြီးသား ယဉ်ကျေးမှုရေးရာ နှင့် အုပ်ချုပ်မှုရေးရာကေဒါများ အလုံ အ လောက်မရှိလျှင် ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား အ နေဖြင့် အာဏာကို ထိန်းမထားနိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ် ကေဒါများကို ဦးစွာအားဖြင့် အရင်းရှင် အ ခြေအနေများအောက်တွင် လေ့ကျင့်ပေး ပြီး ကို အခါမှသာ အာဏာကိုရယူနိုင်မည် ။ လီနင်က ကျွန်ုပ်တို့ မှန်သည်ပဲ ထား ကြ ပါဦးနို့ဟု အကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် ‌- အာကြောင့် အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လှန်မစဉ်း စားခဲ့သနည်း ။ အာဏာကို အရင်ယူ၊ ပစ္စည်း မဲ့လူတန်းစား ပြစ်ပေါက်ကိုးပွားမှုအတွက်ကောင်း မွန်သည့် အခြေအနေများဖန်တီး၊ ကို့နောက် ‌- လုပ်သားထု၏ ယဉ်ကျေးမှုရေးချိန် မြင့်ကားခြင်း နှင့် အလုပ်သမားများထဲမှ ခေါင်းဆောင်မှု ကေ ဒါနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကေဒါ အမြောက်အများ လေ့ ကျင့်ပေးရေးကို ခုနှစ်ဘူးနာ ခြေလှမ်းကြီး များဖြင့် တက်လှမ်းသွားလျှင်ကော ‥။ အ လုပ်သမားများထဲမှ သိမ်းသွင်းခဲ့သောခေါင်း ဆောင်မှုကေဒါများသည် အရင်း၏ အုပ်စိုး မှု အောက်မှာထက် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား၏ ‌- အုပ်စိုးမှုအောက်တွင် အဆပေါင်းတရာ ပိုမို လျင်မြန် ပိုမိုထိရောက်စွာ ဖြစ်ထွန်း သည် ဆိုခြင်းကို ရုရှားနိုင်ငံ၏ အတွေ့အကြုံက ပြ သခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ ပြည်သူလူထု၏တော် လှန်ရေးတိုက်ပွဲ လက်တွေ့အတွေ့အကြုံ က အချောင်သမားများ၏ ကျွန်တရားသေသ ဘော

* ကျွန်ုပ်သည်မှာ ကားလ်မာ့က်စ်၏ ဖရက်ဒရစ်အိန် ဂယ်လ်ထံပေးသော ၁၈၅၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၆ ရက်နေ့ စွဲပါ စာတွင်ပါသည့်စကားများကိုရည်ညွှန်းသည်

တရားကိုလည်း အညာတာကင်းမဲ့ဝါဒကိုက် ဖျက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါလော။

တတိယ တရားသေ။ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားအနေဖြင့် နိုင်ငံရေး အထွေထွေ သပိတ် နည်းနာကို လက်မခံနိုင်။ အကြောင်းမှာ ယင်း သည် သဘောတရားအရ မမှန်ကန် (အိန်ဂယ်၏ဝေဖန်ချက်ကိုကြည့်ပါ) ပဲ လက်တွေ့တွင် အန္တရာယ် ရှိသည်။ (နိုင်ငံအတွင်းရှိ ပုံမှန် စီးပွားရေးဘဝကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေနိုင်သည်။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ၏ ငွေသေတ္တာများ ခန်းသွားစေနိုင်သည်။) နောက်ပြီး ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား၏ အဓိက လူတန်းစား တိုက်ပွဲသဏ္ဍာန်ဖြစ်သည့် ပါလီမံ တိုက်ပွဲသဏ္ဍာန်များကို အစားမထိုးနိုင်ဘူး။ ကောင်းပါပြီဟု လီနင်ဝါဒီများက ပြန်ဖြေခဲ့သည် သို့သော် ဦးစွာအားဖြင့် ပြောလိုသည်မှာ အိန်ဂယ် သည် အထွေထွေ သပိတ်တိုင်းကို ဝေဖန်ရှုတ်ချခဲ့သည် မဟုတ်ချေ။ သူ ဝေဖန် ရှုတ်ချခဲ့သည် မှာ မင်းမဲ့ဝါဒီများ* တင်ပြခဲ့သော ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား၏ နိုင်ငံရေး အထွေထွေ သပိတ် အစား စီးပွါးရေး အထွေထွေသပိတ်ဟူသော အထွေထွေ သပိတ်တမျိုး အင်နှဲရမည် ဆိုခြင်းကိုသာ ဝေဖန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေး အထွေထွေ သပိတ်ဆိုသည်နှင့် မည်သို့ဆက်သွယ်သနည်း။ ဒုတိယအားဖြင့် ပါလီမံ တိုက်ပွဲသဏ္ဍာန်မှာပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား၏ အဓိကတိုက်ပွဲသဏ္ဍာန် ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နေရာတွင် မည်သူက သက်သေပြခဲ့သနည်း။ ပါလီမံတိုက်ပွဲသည် ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားအနေဖြင့် ပါလီမံပြင်ပ တိုက်ပွဲများ စည်းရုံးရန်အတွက် ကျောင်းတကျောင်းဖြစ်ပြီး အရံအခန်းကသာ ပါဝင်ကြောင်း အရင်းရှင်စနစ် အောက်တွင် အလုပ်သမားလူတန်းစားလှုပ်ရှားမှု၏ အခြေခံပြဿနာများကို အင်အားဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြောင်း ပစ္စည်းမဲ့ လူထုကြီး၏ တိုက်ရိုက်တိုက်ပွဲများဖြစ်သော အထွေထွေသပိတ် အုံကြွမှုတို့ဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြောင်း တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုသမိုင်းက ပြသနေပြီ မဟုတ်ပါလော။ တတိယအားဖြင့် ပါလီမံတိုက်ပွဲအား အထွေထွေ နိုင်ငံရေးသပိတ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်ဟု မည်သူက တင်ပြခဲ့သနည်း။ အထွေထွေနိုင်ငံရေးသပိတ်ကို ထောက်ခံသူများ အနေဖြင့် ပါလီမံတိုက်ပွဲအား ပါလီမံပြင်ပ တိုက်ပွဲဖြင့် အစားထိုးရန် မည်သည့်အခါ မည်သည့်အချိန်တွင် ကြိုးပမ်းခဲ့ဘူးပါသနည်း။ စတုတ္ထအားဖြင့် ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေးအတွက် အင်မတန်အရေးပါသော ကျောင်းတကျောင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အရင်းရှင်စနစ်ခံတပ်ကြီးအား စတင်မုန်တိုင်းထိုးသည့်အချိန်တွင် (အထွေထွေ နိုင်ငံရေး သပိတ်မှာ) ဧရာမ ပစ္စည်းမဲ့ လူထုကြီးအား လှုံ့ဆော်စည်းရုံးရန်အတွက် မရှိမဖြစ်သော နည်းနာဖြစ်ကြောင်း ရုရှားတော်လှန်ရေးက ပြသခဲ့ပြီမဟုတ်ပါလော။ သို့ပါလျက်စီးပွားရေးဘဝ ပုံမှန်လည်ပါတ်မှုကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂများ၏ငွေသေတ္တာများကို ခမ်းစေသည်ဟူသော နုလမိုန်းတုံး ပူဆွေးမှုများ အဘယ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရပါသနည်း။ တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲ၏လက်တွေ့ အတွေ့အကြုံက အချောင်သမားများ၏ကျဲ တရားသော်ကိုလည်း ကိုက်ဖျက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါလော။

ထို့ကြောင့်လည်း လီနင်က "တော်လှန်ရေးသဘောတရားသည် တရားသေမဟုတ်" "တကယ့်လူထုလှုပ်ရှားမှု၊ တကယ့်တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတို့၏ လက်တွေ့လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်၍သာလျှင် အပြီးသပ်ပုံသဏ္ဍာန် ပေါ် ထွက်လာသည်။" ("လက်ဝဲ" ကွန်မြူနစ်ဝါဒ)** အကြောင်းမှာ သဘောတရားသည် လက်တွေ့ကို အလုပ်အကျွေးပြုရမည်။ "သဘောတရားသည် လက်တွေ့က သင်လိုက်သည့် မေးခွန်းများ ကို ဖြေနိုင်ရမည်"။ "(ပြည်သူတို့၏ မိတ်ဆွေများဆိုတာ ဘာတွေလဲ)" လက်တွေ့ရလဒ်များဖြင့် သဘောတရားကို စမ်းသပ် ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

** ဗီအိုင်လီနင်ရေး "ကွန်မြူနစ်ဝါဒလှုပ်ရှားမှု အတွင်းမှ လက်ဝဲကိုက်သူငယ်နာ" စာအုပ်ထဲမှ-- ။
၎ ဗီအိုင်လီနင်ရေး "ပြည်သူတို့၏မိတ်ဆွေများ ဆိုတာ ဘာတွေလဲ ၊ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များကို ၎င်းတို့ တိုက်ပွဲဆင်ကြပုံ---" ။

* ဖရက်ဒရစ် အိန်ဂယ်ရေး "ဘာကူနင်ဝါဒီများ လုပ်ကိုင်နေကြပုံ" ဆိုသောဆောင်းပါးကိုညွှန်း ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်မှ ပါတီ - များ၏ ကြွေးကြော်သံများနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် များ အကြောင်း ပြောလျှင် "[illegible] ကြ" ဟူသော ကြွေးကြော်သံကို [illegible] နှ ကြည့်လျှင် နိုင်ငံ တော်လှန်ရေးကြွေးကြော် သံ လေကြီးလေကျယ်များ ဆုံးဖြတ်ချက်များ အ သုံးမပြုပြီး ၎င်းတို့၏ တော်လှန်ရေး ဆန့်ကျင် ရေးလုပ်ငန်းများကို ဖုံးကွယ်ကြသော [illegible] များ၏ အင်မတန် [illegible] နိုင်ငံ ရေးလုပ်ပုံများကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ် တို့အားလုံးပင် [illegible] * ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ [illegible]သည်။ ဆန္ဒပြပွဲကြီးကို [illegible] ထိုအချိန်ရောက်တွင် ၎င်းတို့က [illegible]များ အား ၎င်းတို့ [illegible] ရ မည့် ပုံကန့်မှု၏ [illegible] နှင့် "စစ်ကို [illegible]" ဟူသော - ကြွေးကြော်သံသည် [illegible] ကြွေးကြော်ခဲ့ကြသည်။ [illegible] မှု မကြာခင် [illegible] ဆယ်လ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို [illegible] သမားများအား ၎င်းတို့ [illegible] များ အောင်ပွဲရရေးအတွက် [illegible] ဖြုတ်ကြ ဆိုသော ကြွေးကြော်သံ [illegible] တို့ကို မမှတ်မိတော့ကြပေ။ [illegible] ကြွေးကြော်သံများနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဆို သည်မှာ [illegible] ပြုမထားလျှင် [illegible] ရှင်းမနေ ပေ။ [illegible] တွင်းစစ်အပြင် [illegible] နင်ဝါဒ ပေါ်ပေါက်[illegible] ဒုတိယ အင် တာနေရှင်နယ်၏ [illegible] ယှဉ်ကြည့်လိုက်ပါလျှင် [illegible] ရေးများ၏ ပုတ်မာပုံနှင့် [illegible] ၏ ကြီးမြတ်ပုံ [illegible] ပေသည်။

ကျိုးနေရာတွင် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် လီနင်၏ "ပစ္စည်းမဲ့ တော်လှန်ရေးနှင့် သစ္စာဖောက် ကောက်စကီး" ဆို သော စာအုပ်သဲမှ အပိုဒ်တပိုဒ်ကို မကိုးကားပဲ မ နေနိုင်ပေ။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် လီနင်က ပါတီ များ အား ၎င်းတို့၏ လုပ်ရပ်များ အရမဟုတ်ပဲ စာရွက် ပေါ်ရှိ ၎င်းတို့၏ကြွေးကြော်သံများနှင့် စာစောင်စာ တန်းတို့ဖြင့် အကဲဖြတ်ရမည် ဆိုသော ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်၏ခေါင်းဆောင် ကားလ် ကောက် စကီးရဲ့ အချောင်ဝါဒ ကြိုးပမ်းချက်ကို ပြင်းပြင်းထန် ထန် ချေဖျက်ကိုက်ခိုက်ထားပေသည်။

"ကောက်စကီးသည် ကြွေးကြော်သံ တခု ထုတ်လိုက်သည်နှင့် အနေအထားကိုပြောင်းလဲ သွားစေသည်။ . . . ဟု ဟန်ဆောင်ပြော ခြင်း ဖြင့် စံကျသော ဓနရှင်ပေါက်စ နုလာဗိန်းကွဲ့ပေါ်လ စီကို ကျင့်သုံးနေပေသည်။ ကျွဲအမြင်များကို ဓန ရှင် ဒီမိုကရေစီ သမိုင်းတခုလုံးက ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ ဓနရှင် ဒီမိုကရက်များသည် ပြည်သူလူထုကိုလှည့် စားရန်အတွက် 'ကြွေးကြော်သံ' မျိုးစုံကို ထုတ် ခဲ့ကြ ထုတ်နေကြပေသည်။ အရေးကြီးသည်မှာ ၎င်းတို့၏ ရိုးသားမှုကို စမ်းသပ်ကြည့်ရန်၊ ၎င်းတို့ ၏ စကားများကို ၎င်းတို့၏ လုပ်ရပ်များဖြင့် ယှဉ် ကြည့်ကြရန်၊ စိတ်ကူးကောင်းသော သို့မဟုတ် ဂါထာ ဆောင်ကား စကားရပ်များနှင့် တင်းတိမ်မနေပဲ လူ တန်းစား လက်တွေ့ကျ ရန်ပင် ဖြစ်သည်။" (လီ နင်ကျမ်းပေါင်းချုပ် အတွဲ ၂၃ စာမျက်နှာ ၃၇၇ - ကြည့်) ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်ပါတီများ အ နေဖြင့် တော်လှန်ရေးကိုကြောက်ခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ အ မှားများကို ဖုံးကွယ်တတ်သောအကျင့်၊ ရှု တ် ထွေးသောပြဿနာများကို ကျော်လွှား သွား - တတ်သောအကျင့် ကိုယ့်အမှားများမှတဆင့် ပါ တီအား တော်လှန်ရေးသင်တန်းပေးခြင်းကို တား ဆီးထားကြပြီး အသက်ပါသော တွေးခေါ်မှုကို ထုံ [illegible] စေသည့် အခြေအနေကောင်းကြောင်းလိမ် ညာပြောဆိုမှုများဖြင့် ကိုယ့်အားနည်းချက်ကို ဖုံးကွယ်တတ်သော အကျင့်တို့ကို အထူးပြောနေ စရာ [illegible] အကျင့်များကို လီနင်က သ

* ဒုတိယအင်တာနေရှင်နယ်၏ ဘာသယ်လ် ကွန်ဂရက်ကို ၁၉၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၄-၂၅ တွင် ကျင်းပ ခဲ့ သည်။ ဘော်လ်ကန် စစ်ပွဲနှင့် [illegible] ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြဿနာတခုတည်းကိုသာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည် [illegible] ဆန့် ကျင်ဆိုသော ကိစ္စဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား [illegible] အင်အားတို့ကို အသုံးပြုကာ စစ်ကိုတော်လှန်တိုက်ပွဲဝင်ကြရန် [illegible] ကြေငြာစာ တန်း တစောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရော်ခဲ့၊ ပွင့်ချခဲ့ပေသည်။ လီနင်က သူ၏ "လက်ဝဲ ဂွန်မြူနစ်ဝါဒ" စာအုပ်ထဲတွင် ပစ္စည်းမဲ့ပါတီများ၏ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်ပိုင်ဝေဖန်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ရေးသားထားသည်။

"နိုင်ငံရေးပါတီ တရပ်အနေဖြင့် ကိုယ့်အမှားအပေါ် ဘယ်ကဲ့သို့သဘောထားသလဲ ဆိုခြင်းမှာ ထိုပါတီသည် မည်မျှတာဝန်သိမှု ရှိသလဲ၊ မိမိ လူတန်းစား နှင့် အလုပ်လုပ်သောလူထုများ အပေါ် လက်တွေ့ ဘယ်မည်မျှ တာဝန်ကျေသလဲဆို ခြင်းတို့ကို တိုင်းတာသည့် အရေးကြီးဆုံးနှင့် အသေချာဆုံး နည်းများထဲမှ တခုပင်ဖြစ်သည်။ အမှားတခုကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဝန်ခံခြင်း၊ ယင်း၏အကြောင်းရင်းများကို အတည်ပြုခြင်း၊ ၎င်းကိုဖြစ်ပေါ်စေသည့် အခြေနေများအား ဇွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခြင်း၊ ယင်းကိုပြင်ဆင်ရန် နည်းလမ်းများကိုကြေကြေညက်ညက် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ဤသည် လေးနက်သော ပါတီတရပ်၏ ကြွန်အင်လက္ခဏာ တရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည် ယင်းပါတီအနေဖြင့် မိမိ၏ တာဝန်များကို အကောင်အထည်ဖော်သည့်နည်း၊ ဤသည် ယင်းပါတီအနေဖြင့် ထိုလူတန်းစား၊ နောက်ပြီး မြည်သူလူထုအား ပညာ ပေးလေ့ကျင့်ပေး သင့်သော နည်းပင်ဖြစ်သည်။" (လီနင်ကျမ်းပေါင်းချုပ်၊ အတွဲ ၃၅၊ စာမျက်နှာ ၂၀၀ ကြည့်။)

အချို့က ကိုယ့်အမှားများကို ဖွင့်ပြောခြင်းနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးသည် ရန်သူက ယင်းတို့ကို အသုံးပြုပြီး ပစ္စည်းမဲ့ပါတီ အား တိုက်ခိုက်လာနိုင်သောကြောင့် အန္တရာယ်ကြီး လှသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဤအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ပါတီ အားနည်းချိနဲ့နေ သေးသော ကာလဖြစ်သည့် ၁၉၀၄ ခုနှစ်ဆီကတဲက ပင် သူက ရှေ့တလှမ်းတိုး စာအုပ်တွင် ရေးသားခဲ့သည်။

"၎င်းတို့ (ဆိုလိုသည်မှာ မာ့က်စ်ဝါဒီများ၏ ခန့်ကျင်ဘက်များ — စတာလင်) သည် ကျွန်ုပ်တို့တွင်း ကွဲလွဲမှုများအပေါ် အမြဲးကြမဲ့ ရှိ့ပြုကြသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စာအုပ်ထဲမှ ကျွန်ုပ်တို့ ပါတီ၏ ချို့ယွင်းချက်၊ အားနည်းချက်များ နှင့် ပါတ်သက်သော စကားပိုဒ်များကို တခုစီ ခွဲ ထုတ်ယူပြီး သူတို့ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အသုံး ချရန် ကြိုးစားကြမည်ပင်ဖြစ်သည်။ ရုရှားဒီ မို ကရက်များမှာ ဤသို့သော မြှတ်ကိုက်ခြင်းကိုက် ခြင်းများလောက်ဖြင့် မည်သို့မျှ အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ပဲ ဤသို့သော အခြင်းအရာများအကြားမှ ပင် မိမိတို့၏ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးနှင့်ကိုယ့် အားနည်းချက်များကို အညှာတာ ကင်းမဲ့စွာဖော် ထုတ်ခြင်းတို့ကို ဆက်လက်ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ် သည်။ ဤအလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု ကြီးထွားလာသည်နှင့်အမျှ ဤအားနည်း ချက် များကို မလွဲမသွေ မုချပင် ကျော်လွှားသွားမည် ဖြစ်သည်။" (လီနင်ကျမ်းပေါင်းချုပ် အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ ၁၆၁ ကြည့်)

ပေသျှူးကျော်ဖြာ့ရှုံ့ချင် လီနင်ဝါဒ နည်းနာ၏ ဗိသောသ လက္ခဏာတို့မှာ အသက်ပါအတိုင်း ပင်ဖြစ်သည်။

လီနင်၏ နည်းနာတွင် ပါဝင်သောအချက် တို့မှာ အဓိကအားဖြင့် မာ့က်စ်၏ သင်ကြားချက်များတွင် ပါပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မာ့က်စ်ကိုယ်တိုင်၏ စကားအရဆိုလျှင် "အနှစ်သာရ အားဖြင့် ဝေဖန်မှုရှိပြီး တော်လှန်" ပေသည်။*

လီနင်၏ နည်းနာတွင် အစမှ အဆုံးတိုင် လွှမ်းမိုးနေသည်မှာလည်း ဤဝေဖန်မှုရှိပြီး တော်လှန်သော စိတ်ဓါတ်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လီနင်၏နည်းနာမှာ မာ့က်စ်နည်းနာကို ပြန်လည်ပေါ်ထွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလျှင်မှု များပေလိမ့်မည်။ တကယ်ကျတော့ လီနင်၏ နည်းနာမှာ မာ့က်စ်၏ ဝေဖန်မှုရှိပြီး တော်လှန်သောနည်းနာ သူ၏ ရုပ်ဝါဒ အနုပဋိလောမ တရားတို့ကို (ပြန် လည် ဖော်ထုတ်ခြင်းသာမက) ပို၍ခိုင်မာအောင် လုပ် ခြင်း၊ တပ်မံ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားစေခြင်းဖြစ်သည်။

(၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် မော်စကို နိုင်ငံခြား ဘာသာ ထုတ်ဝေရေးဌာနမှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော ... ဘာသာ)၊ အတွဲ ၆ ... ကြည့်

* မာ့က်စ် ရေး "အရင်းကျမ်း ပထမတွဲ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ ဂျာမန်ဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း အမှာကို ကြည့်ပါ။

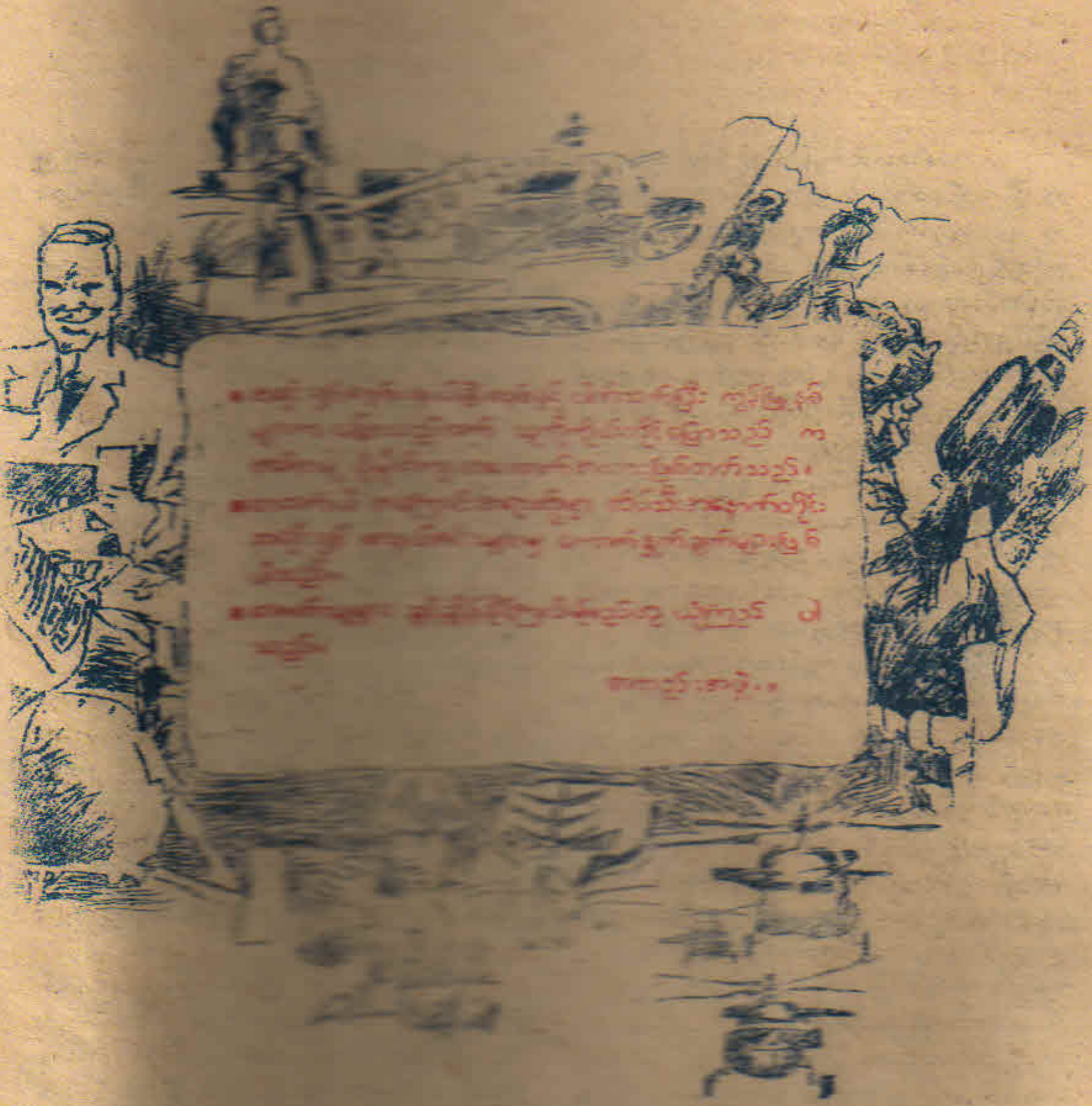

စာတည်းအဖွဲ့ ။

မောစီးနှာစ်၊ ဖော်ကလင်၊ ကျွန်းစုအင်ပါယာ၏

မှုန်မှုန်ဝါးဝါး မှိုင်းမြှောင်

ဖော်ကလင် ကျွန်းဆီသို့ ဗြိတိသျှရေ တပ်က ဦးတည်ခုတ်မောင်းသွားနေပြီး၊ အာဂျင်တီးနားက နိုင်ငံကျွန်းပေါ်၌ ကာကွယ်ကျင်းများ တူး နေစဉ်တွင် လန်ဒန်အရှေ့ပိုင်း သိုးမွေးကျောင်းဝယ်ရေး ဌာနအနီးရှိသော ရုံးတချို့၌ လူနာဂျင်သည် ဂလောဘ မမြင်ကွာမြင့် ကြည့်ရှု စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်။ သူတို့မှာ ကျွန်းနယ်မြေ ၄၆ % ကျွန်းပေါ်ရှိသိုးကောင်ရေ ၆၅၀,၀၀၀ ကိုပိုင်ဆိုင်ပြီး၊ ဒေသခံ အလုပ်တပ်ဖွဲ့၏ ၃ပုံ ၁ပုံကို တိုက်ရိုက် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသည့် ဗြိတိသျှ အင်ပါယာ၏ မှုံမှုံဝါးဝါးသမိုင်း မှတ်တမ်းဘဝ ဖြစ်သော ဖော်ကလင်ကျွန်း များ ကုမ္ပဏီမှ ဒါရိုက်တာများ ဖြစ်ကြသည်။ ဖော်ကလင်ကျွန်းများသည်မှာ အနှစ်သာရအရ ပြောရလျှင် ကုမ္ပဏီ မြို့တမြို့သာ ဖြစ်သည်။

ဖော်ကလန် ကျွန်းသားတယောက်သည် အလုပ်လုပ်သည့် ကာလအတွင်း ကုမ္ပဏီက ပေးထားသော သိုးသား၊ အိမ်သားကို ဘနေ့၃ နပ်နှုန်းဖြင့် အခမဲ့ စားသုံးနိုင်သည်။ အခြားစား [illegible] သောက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ကုမ္ပဏီကပိုင် ဆိုင်သော စတိုးဆိုင်ကလေး အခလဲမှ နှိမ်ယူသည့် စနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်သည်။ ငွေ အပြောင်းအလဲနှင့် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများကို ကုမ္ပဏီဘဏ် များမှ လုပ်ကိုင်ပြီး အသက်အာမခံ စနစ်မှာလည်း ကုမ္ပဏီ လက်ဝါးကြီးအုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီ၏ သင်္ဘောကြီးသည်သာ ကျွန်းကို [illegible] လင်းရှိဘာ ကားအတွက် သယ်ယူကုန်သွယ်လာသည်။ အမှန်ပင် ကျွန်းဖွဲ့တော့ ချက် ပြည်ပတင်ပို့မှုကိုသည်။ ကုမ္ပဏီက ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ တင်ပို့သည်မှာ လက်ရှိဈေးနှုန်းအရ ပေါင် ငါးသန်းနှင့် တန်သည့် အဆင့်မြင့် သိုးမွေးဖြစ်သည်။

အာဂျင် တွန်းတင် ဗိုက်တိုရိယ ဘုရင်မက ကုမ္ပဏီသို့ ချာတာပရက်ဖြင့် လွှဲပေးခဲ့ သော ဖော်ကလင်ကျွန်းများ ကုမ္ပဏီသည် အချောင်နှိုယ ကုမ္ပဏီနှင့် ဗြိတိသျှ တော်ဘာသမ်ကာကု မှ ကိုက်တို့ကဲ့သို့သော ဗိုက်တာမ ဘုရင်ကုမ္ပဏီကြီးများ၏ ပွဲစားအသေးစား သမိုင်းအကျဉ်းအကျန်တခု ဖြစ်သည်။ စတင်တည်ထောင်သူဖြစ်သည့် ဥရုဂွေးနိုင်ငံမှ ငွေကိုဗီတိုယို မြို့နေကုန်သည် တဦးဖြစ်သော ဆင်မြူရယ် ဖစ်ရှာလာဖုန်း (Samuel Fisher Lafone) သည် ရာကျွန်းက ပေရူးကသန်းသွက်တိုက်ခိုက်နေသော ကျွန်းစု ပေါ်ရှိ ကြောက်ဒေသသည့် [illegible] များ ပေါ်၌ အရိုင်းသွားလာနေကြသော [illegible] တွန်များကို ယဉ်ပါးအောင်လုပ်ပြီး ငွေမြဲ ရရှိ ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ သို့သော် သိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အာရုံစိုက် လုပ်ကိုင်သည့် [illegible] များကြောင့်သာ ကုမ္ပဏီမှ ငွေအနည်းငယ် ရရှိခဲ့သည်။

ထိုစဉ်မှ၍ ဖော်ကလင်[illegible]များ ကုမ္ပဏီသည် ဝင်ငွေမဆိုးသော လုပ်ငန်း [illegible] ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ဖော်ကလင် ကျွန်းသားများ အနေဖြင့် အကျိုးခံစားခွင့်နည်းပါး လှသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ၁၉၇၀ ခုနှစ်မှ [illegible] ခုနှစ်အကြားတွင် ကုမ္ပဏီ၏ အမြတ်များ [illegible] ၆၆ % တိုက်ရိုက် ဗြိတိသျှ ရှယ်ယာရှင် များ က ခွဲယူခဲ့ကြသည်။

ကျော်ခဲ့သော [illegible] လာသော အကျိုးဆက်တခုမှာ [illegible] ရေး ဘီ ဆုင်းခြင်းနှင့် ဖော်ကလင်ကျွန်း [illegible] ဦးရေ ဆက်တိုက် လျော့ကျ [illegible] ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် အသင့်အတင့်ရှိ [illegible] ၂,၃၉၂ ဦးရှိခဲ့ရာမှ ယနေ့အခါတွင် [illegible] ရှိတော့သည်။ ဖော်ကလင် ကျွန်းသားများအနေ ဖြင့် မိမိကိုယ်ပိုင် မြေ သို့မဟုတ် မိမိကိုယ်ပိုင် [illegible] ရေးအား ပိုင်ဆိုင်ရန် အခွင့်အရေး နည်း[illegible] ၄င်းကိုအတွက် အပြောက်အများမှ [illegible]

သွားကြသဖြင့် ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ယခုအခါ ကျွန်ုပ်ကျွန်းပေါ်၌ လုပ်အားထုတ်လုပ်မှုဦးရေ လေးပုံတပုံဖြစ်နေသော အလုပ်သမားများကို အခြားအရပ်မှ ကန်ထရိုက်စနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းခဲ့ရသည်။ အမျိုးသမီးဦးရေထက် အမျိုးသားဦးရေမှာ ၁၁ ဆသာသာကြီး ပိုများနေပြီး အရက်အလွန်အကျွံသောက်မှုများ ပေါများလှသည်။ သို့ဖြစ်၍ လုပ်ကိုင်သူ ၁ဝ ဦးမဟုတ် သိုးမွေးရိတ်သူအဖြစ်နေထိုင်ကြသော ကျွန်းသူကျွန်းသားများသည် ဖြတ်နိုင်း၌ လယ်ယာအလုပ်သမားများကဲ့သို့ ၁ဝ နှစ်လျှင် လစာဒေါ်လာ ၆ဝဝ မှ ၈ဝဝ အထိရရှိကြသည်။ သို့သော် အလုပ်မှ ထွက်သွားပြီဆိုသည်နှင့် အနားယူသွားသူများသည် ကုမ္ပဏီမှ ပေးထားသော အိမ်နှင့် အခြားအကျိုးခံစားခွင့်များကိုပြန်အပ်ကာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှင်းကန်ရတော့သည်။ ရှက်ကယ်တန် (Shackleton)အစီရင်ခံစာအရဆိုလျှင် အများအပြားမှာ စားနိုင်သောက် နိုင်ရုံမျှ ဘဝမျိုးရောက်သွားပြီး ငွေတို့စုဆောင်းငွေများမှာလည်း အိမ်ငှားခဖြင့် လုံးပါးပါး ကုန်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော ဒစ်ကင်းစ် (Dickens) ဝတ္ထုတွင်ပါသော လုပ်ရပ်မျိုးများကြောင့်ကုမ္ပဏီ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာတသန်းမျှ ဖြစ်လာပြီး ဒန်ဒီး၊ ပတ်သ်နှင့် လန်ဒန်အာမခံ ကုမ္ပဏီ Dundey Perth and london Securities Inc ဆိုသော ဦးပိုင်ကုမ္ပဏီကြီးက ဝယ်ယူရန် ကမ်းလှမ်းခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထိုဝယ်အခါမှစ၍ ကုမ္ပဏီမှ ၂ကြိမ် လက်ပြောင်းခဲ့ပြီး ယခုအခါ ဗြိတိသျှ ဘောင်ဆာ နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကုမ္ပဏီတခုဖြစ်သော ကိုလိုက်အုပ်စု (Coalite Group)က ပိုင်ဆိုင်သည်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင်က ကျွန်ုပ်မှာ ကို ဝယ်ယူရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့သော အာဂျင်တီးနား စီးပွားရေးသမား ဟက်တာ အက်ဖ်ဒီကာ ပိုဇိုလို (Hector F. D Capozzolo)က ယခုအခါ ထပ်မံဝယ်ယူ ရန် ကြိုးစားနေသည်။ အချိန်တုံးက သူကမ်းလှမ်းခဲ့သည့် ဈေးနှုန်း သဘောတူညီခဲ့ကြလျှင် "ကျွန်ုပ်သည်ရာပေါ်မည် မဟုတ်" ဟု ၎င်းကပြောသည်။ ကုမ္ပဏီ၏လုပ်ရပ်မှာ အခြေခံအားဖြင့် အကျိုးရေးအရ ဆောင်ရွက်မှုသာဖြစ်ပြီး ပြည်ချစ်စိတ်ဓါတ်အရ မဟုတ်ပါဟု ကာပိုဇိုလိုက အလေးကတင်းပြော ခဲ့သည်။ အာကယ်တော့ ကျွန်ုပ်သည် ယခုနှစ်အတွင်း ဒေါ်လာ ၇ဝဝ,ဝဝဝ မျှအမြတ်ရမည့် လက်ဝါးကြီးအုပ် လုပ်ငန်းတခုသာဖြစ်သည်။ ကာပိုဇိုလိုကကျွန်ုပ်ကုမ္ပဏီအတွက် ဒေါ်လာသန်း ၂၁ အထိ ပေး နိုင်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်ဈေးနှုန်းမှာ ကိုလိုက်အစုက မငြင်းပယ်နိုင်သော ဈေးနှုန်းတခုဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဗြိတိသျှအနေဖြင့် ယခုအခါအထူ ယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်သည့် အာဂျင်တီးနားကို၏ သိမ်းပိုက်မှုအမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ကုမ္ပဏီ၏ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှု လက်ပြောင်းရေးကို ဂရုပြုဖြင့် ဖြေရှင်းသည့်နည်း မဟုတ်ပဲ အခြားနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့လျှင်ဆိုရင် ပေါ့လေ ... ။

၁၉၈၂ ခုနှစ်မေလ ၃ ရက် ၆ နာ
ထုတ် နယူးစ်ဝိခ်ဂျာနယ်မှ...။

ရှုလ်ဇ်နှင့် ဘက်တယ်အစု

ဂျော့ချ်ပီရှူးလ်ဇ် (George P. Shultz) အား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးတည်ဆောက်ရေး ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်သည့် ဘက်တယ်အစုကုမ္ပဏီ (Bechtel Group Inc) ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားအစိုးရ၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ၊ အနုမြူဓါတ်အား စက်မှုလုပ်ငန်းတို့နှင့် ရေနံအစိုးရတို့အကြားတည်ရှိသည့် အလွန်ကောင်းမွန်ပြီးဖြစ်သော အဆက်အသွယ်များကို အားဖြည့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျုံကုမ္ပဏီမှာ ရီပက်ဘလင်ကင် ပါတီ၏ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်ဆံနေသည့် ကာလီဖိုးနီးယားမှ မိသားစုပိုင် ကုမ္ပဏီကြီးတခုဖြစ်သည်

ဘက်တယ်လ် အစုက် ကုမ္ပဏီ၃ ခု ကျင် ငါးနှစ်မျှ ဒု ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသော ရှုလ်ဇ် ၏ အရှေ့တွင် ကုမ္ပဏီ မှ အခြားသော လူကြီး ၂ ဦးသည်း အစိုးရတွင်ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ ကာကွယ်ရေးဝန် ကြီး ကက်စ်ပါ ဒဗလျူဝိုင်းဘာဂါ (Caspar W. Weinberger) နှင့် စွမ်းအင် ဒုဝန်ကြီး ဒဗလျူ ကင်နက်ဒေးဗစ် (W. Kenneth Davis) ကို ဖြစ်သည်။

ဆန်ဖရန် စစ္စကိုတွင် အခြေပြုသော ဘက်တယ်အစုမှာ လူသိနည်းသော အစုလေးတစုက ချုပ်ကိုင်ထားသည့် အမြတ်ကျယ်ပြန့်သော တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း အင်ပါယာကြီးတခု ဖြစ်သည်။ နျူကလီးယား ဓါတ်အားပေးလုပ်ငန်း၊ နျူကလီးယား အညစ်အကြေးရှင်းပစ်မှုလုပ်ငန်း နှင့် ကမ္ဘာ့ အရွန်အဖျား ဒေသများတွင် ဈေးမတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကြီးများလုပ်သော ကုမ္ပဏီသည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုတန်ဖိုး ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁၁,၄၀၀ မျှရှိခဲ့သည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် မီးရထား အလုပ် သမားဘဦးဖြစ်သူ ဝါရင်အေ-ဘက်တယ် (Warren A. Bechtel) က တည်ထောင်ခဲ့သော ဘက်-တယ် ကုမ္ပဏီမှာ ဘိုးစဉ်ဘဆက် မှန်မှန်ကြီးအောင်မြင်မှုရခဲ့သည်။ ဘက်တယ်လ်အစုတွင် အလုပ်သမားပေါင်း ၁၄၀,၀၀၀ (တသိန်း လေးသောင်း) ခန့်ရှိပြီး ဘက်တယ်လ် မိသားစုနှင့် အမှုဆောင်လူကြီး ၆၀ ခန့်တို့က ချုပ်ကိုင်ထားကြသည်။ ထိုအမှုဆောင်လူကြီးများထဲမှ တဦးဖြစ်သည့် ရှုလ်ဇ်သည် ပဓာအဖြစ် တနှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ရှသိန်းနီးပါးမျှ ရရှိနေပြီး ဂတော့ရှယ်ယာများလည်း ရှိသည်ဟု ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်မှတ်တမ်းများအရ သိရသည်။

ဘက်တယ်မိသားစုသည် ဒီလွန် ရိဒ်နှင့် ကုမ္ပဏီဆိုသော ကုန်ကူးသည်ကြီး (Dillon, Read and Co.) တွင် ရှယ်ယာအများစု ကို ပိုင်ထားသည့် စီကျွိုင်ယား (Sequoia) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီကြီးကိုလည်းပိုင်ဆိုင်သည်။ ရှုလ်ဇ်သည် စီကျွိုင်ယားကုမ္ပဏီတွင် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ် ပြီး ဒီလွန် ရိဒ် ကုမ္ပဏီတွင်လည်း အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် တဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းအနေဖြင့် ဝန်ကြီးလုပ်မည်ဆိုလျှင် အထက်ပါ ရာထူး ၂ ခု စလုံး၌ နှုတ်ထွက်ရဘွယ်ရာရှိသည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့ထုတ်
ဂါးဒီယန် ဝီကလီ သတင်းစာမှ-

[illegible] အမေရိကန်နှင့် အစ္စရေးတို့ အကျလှမ်းကြည့် [illegible] အပျက်မှာ [illegible] ထိ ဖြစ်သော [illegible] တန် ခရီးစဉ် [illegible]

ရှေ့ [illegible] ဆိုပြီးသည့်မှ [illegible] ကျော်ဝင်ရောက် [illegible] ရပ်များအား [illegible] သော "[illegible]" နှင့် "[illegible] မိမိကာကွယ်မှု" [illegible] (Haig) [illegible] အကြံပေး [illegible] ခဲ့ရသော [illegible] ချက်နှင့် [illegible]

[illegible] ကွယ် [illegible] ၁၄ ရက်နေ့ [illegible] အစ္စရေးအား အကြမ်းအားဖြင့် [illegible] သည့် [illegible] ချပေးရန် [illegible] အား [illegible] ရက်ကြာသောအခါ [illegible] ဘိုင်ရှိသည့် [illegible] စင်း [illegible] ချက်ကိုလည်း [illegible] တနေ့တည်းဖြစ်သော [illegible] ဆီးနိုက် နိုင်ငံခြား [illegible] အစ္စရေးအား [illegible] သော စီးပွါးရေးအထောက်အပံ့ [illegible] သန်းတွင် နောက်ထပ်ဒေါ်လာ [illegible] ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်၊ [illegible] လုံးအနက်မှ ၃ပုံ ၁ပုံကို [illegible] သလို ချေးငွေအဖြစ် သက်မှတ်ခြင်း [illegible] ပဲ အားလုံးကို အထောက်အပံ့အဖြစ် သဘောတူ ရန်လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်း လွတ် မြောက်ရေး တပ်ဖွဲ့ အင်အားများကို ကိုက်ဖျက်ရန် နှင့် ဆီးရီးယားတပ်ကို ဘေရွတ်မှ ကိုက်ကုတ်ရန် အစ္စရေး၏ ထိုးစစ်ကို အမေရိကန်က အကာအ ကွယ်ပေးမည် ဟုရျှပ်ပင် ပင်တဂွန်က ပိုမိုရှင်း လင်းအောင် ပြောခဲ့သည်။ ဂျွန်ပြန်မသွားမီက ပင် အမေရိကန်ရေတပ် နေရာချထားမှု များ အတွက် အမိန့်တွေ ထုတ်ပြီးနေလေပြီ။

ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ရိုနီးကျား [illegible] ...

ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် [illegible]

နှင့်ယောက်ျား အင်အားဖြင့် ခုတ်မောင်း သော ရိုနီးကျား လေယာဉ်တင် သင်္ဘောသည် ကာ လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဆန်ဒီယေးဂိုးမှ အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာသို့ ထွက်ခွာကာ ကနေဒီ စစ်သင်္ဘော ကို အနားပေးခဲ့သည်။ လန်ဒန်၌ အစ္စရေးသံအာ မတ် သေနတ်ဖြင့် အပစ်မခံရမီ ၂ ရက်အ လို ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ရိုနီးကျားသည် ၁၇၃ တာ ဝန်ရှိရာအရပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါ လူ သတ်ရန်ကြိုးစားမှု ပေါ်ပေါက်ပြီးသည်နှင့် တ ပြိုင်နက်တည်းတွင် ကနေဒီသင်္ဘောသည် ရှူး [illegible] ရေမြေခြားဆီသို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းသွား ခဲ့သည်၊ အစ္စရေးတပ်များက စတင်ကျူး ကျော် ဝင်ရောက်သည့် အချိန်တွင် ကနေဒီသင်္ဘောသည် [illegible] ကမ်းခြေအနီးတွင် နေရာယူ ထား ပြီးဖြစ်နေကာ သူ၏ ထောက်လှမ်းရေး [illegible] [illegible] တိုက်လေယာဉ်များက အစ္စရေး တပ် များအား လေကြောင်းမှဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်းမှ ဖြစ်စေ အနောက်ဘက်မှ အဆင့်အဆင့် တိုက် ခိုက်ခြင်း မခံရအောင် အကာအကွယ်ပေး ထား သည်။

ဇွန်လ [illegible] ရက်နေ့တွင်ပင် ဒွိတိယ လေ [illegible] သင်္ဘော ကတ်ဖြစ်သည့် အိုင်ဇင် ဟော ဝါ သင်္ဘောသည် နေပယ်လ်စ် မှ အရှေ့ဘက် [illegible] ကိုကျွန်းအနီး၌ ဆိုဗီယက် [illegible] များအနီးတွင် နေရာယူထားလိုက်သည်။

[illegible]

[illegible] အစ္စရေးတို့ အတူလှမ်းကြ[illegible] အပြ[illegible] အပျက်မှာ [illegible] ထိ မြင်သော [illegible] ([illegible]) [illegible] တန် ခရီးစဉ် [illegible]

[illegible] ဆိုပြီးသည်မှ [illegible] ကျော်ဝင်ရောက် [illegible] ရပ်များအား [illegible] သော '[illegible]' နှင့် '[illegible] မိမိ ကာကွယ်မှု' [illegible] (Haig)၊ [illegible] အကြံပေးအရာရှိ [illegible] ခဲ့ရသော [illegible] ချက်နှင့် [illegible]

[illegible] ကွယ် အား[illegible] ၂၄ ရက်နေ့ [illegible] အကြမ်းအားဖြင့် [illegible] သည့် [illegible] ချပေးရန် [illegible] အား [illegible] ၂ ရက်ကြာသောအခါ [illegible] ဘို့ရှိသည့် [illegible] ဝင်း ရောင်း[illegible] ချက်ကိုလည်း [illegible] တနေ့တည်းဖြစ်သော [illegible] ဆီးနိုက် နိုင်ငံခြား [illegible] အစ္စရေးအား [illegible] သော စီးပွါးရေးအထောက်အပံ့ [illegible] သန်းတွင် နောက်ထပ်[illegible] ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ [illegible] လုံးအနက်မှ ၃ပုံ ၁ပုံကို [illegible] သလို ချေးငွေအဖြစ် သက်မှတ်ခြင်း [illegible] ပဲ အားလုံးကို အထောက်အပံ့အဖြစ် သဘောတူရန်လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်း ကွတ်မြောက်ရေး တပ်ဖွဲ့ အင်အားများကို တိုက်ဖျက်ရန် နှင့် ဆီးရီးယားတို့ကို ဘေရွတ်မှ ကိုက်ထုတ်ရန် အစ္စရေး၏ တိုးစစ်ကို အမေရိကန်က အကာအကွယ်ပေးမည် ဟူ၍ပင် ပင်တဂွန်က ပိုမို၍ ရှင်းလင်းအောင် ပြောခဲ့သည်။ ရှုန့်ပြန်မသွားမီက ပင် အမေရိကန်ရေတပ် နေရာချထားမှု များ အတွက် အမိန့်တွေ ထုတ်ပြီးနေလေပြီ။

ဗျူကာလီးယား အင်အားဖြင့် ခုတ်မောင်းသော ရိန်းဂျား လေယာဉ်ကင် သင်္ဘောသည် ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဆန်ဒီယေးဂိုးမှ အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာသို့ ထွက်ခွာကာ ကနေဒီ စစ်သင်္ဘော ကို အနားပေးခဲ့သည်။ လန်ဒန်၌ အစ္စရေးသံအမတ် သေနတ်ဖြင့် အပစ်မခံရမီ ၂ရက်အ လို ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ရိန်းဂျားသည် ဘူ တာ ဝန်ရှိရာအရပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါ လူ သတ်ရန်ကြိုးစားမှု ပေါ်ပေါက်ပြီးအညာ်နှင့် က ဖြင့်နှက်တည်းတွင် ကနေဒီသင်္ဘောသည် ရှူး [illegible] သို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းသွား ခဲ့သည်။ အစ္စရေးတပ်များက စတင်ကျူး ကျော် [illegible] သည့် အချိန်တွင် ကနေဒီသင်္ဘောသည် [illegible] ကမ်းခြေအလွန်တွင် နေရာယူ ထား [illegible] သူ၏ ထောက်လှမ်းရေး လ [illegible] တိုက်လေယာဉ်များက အစ္စရေး တပ် များအား [illegible] ရေကြောင်းမှ [illegible] အနောက်ဘက်မှ အလစ်အငိုက် တိုက် [illegible] အကာအကွယ်ပေး တာ [illegible]

ဇွန်လ ၁၁ရက်နေ့တွင်ပင် ဒွိဂါယာလေ [illegible] တိုက်သင်္ဘော [illegible] ဖြစ်သည့် အိုင်ဝို ဟာ [illegible] သင်္ဘောသည် နေပယ်လ်စ်မှ အရှေ့ဘက် [illegible] ကိုကျွန်းအနီး၌ ဆိုဗီယက် [illegible] များအနီးတွင် နေရာယူထားလိုက်သည်။

၆

နောက်ခံ ဘီရုက်သတ္တပါက်အတွင်းမှာပင် အမေရိကန်ရေတပ်မှ တပ်ဖွဲ့တခုသည် စပိန်နိုင်ငံရှိဘာ မှထွက်ခွါကာ လက်ဘနွန်ကမ်းခြေသို့ချတ်မောင်း ရန် အမိန့်ကျလာခဲ့သည်။

အစ္စရေး၏ ပြန်လှန်တိုက်ခိုက်မှုပထမ ရက်ဖြစ်သော ဇွန်လ ၅ရက်နေ့တွင် နယူးယောက် မြို့၌ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ အရေးပေါ် အစည်းအဝေး ခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်မှု ရပ်စဲရန်နှင့် ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ အပစ်အခတ် ရပ်စဲမှု သဘောတူညီချက်ကို ပြန်လည်ဖော် ဆောင်ရန် တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက် (အမှတ် - ၅၀၈) ချမှတ်ကြသည်။ အမေရိကန်ကလည်း ထောက်ခံခဲ့သည်။ နောက်တနေ့တွင် ကျူးကျော်မှုရ တင် သည်နှင့်အတူ လုံခြုံရေးကောင်စီအစည်းအဝေး ထပ် တင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယ ဆုံးဖြတ်ချက် (အမှတ် ၅၀၉) ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် က ထောက်ခံသည်။ အစ္စရေးအား လက်ဘနွန် မှ ထွက်ခွာသွားရန် တောင်းဆိုထားသည်။

အစ္စရေးအနေဖြင့် လိုက်နာမည့်ရည် ရွယ်ချက် ရှိပုံမပေါ်သည့်နောက် တရက်ခွဲ အ ကြာတွင် ကုလသမဂ္ဂ၌ အမေရိကန် ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ကတ်ပက်ထရစ်က ပါလက်စတိုင်းတပ်များ နှင့် ဆီးရီးယားတို့ပါ ဆုတ်ခွါခြင်းမပြုလျှင် အစ္စ ရေးတို့အား ဆုတ်ခွါခိုင်း၍ ရမည်မဟုတ်ဟုပြော ခဲ့သည်။ အာရပ်နယ်မြေများပေါ်တွင် ယခင် အစ္စရေးက တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်များနှင့် မတူပဲ ယ ခုအခါ၌ သိမ်းယူပိုင်ဆိုင်နေသော ကိစ္စများ - လည်းမရှိ အစ္စရေးအား တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် သူများကို ခါးရိုးကမ်းခြင်းမျိုးလဲမရှိဟု အိမ် ဖြူတော် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူများက သတင်း ထောက်များအား ပြောကြားခဲ့သည်။ စစ်ပွဲ ကို ဘေရွက်အထိ သိမ်းယူသွားခြင်းကို ဒဏ်ခတ် သည့် အနေဖြင့် စစ်ပစ္စည်း ထောက်ပံ့မှုများ အား ပိတ်ဆို့ခြင်းမရှိနိုင်ဟု ဆိုလိုသည်။ ကာ ကွယ်ကျွေးတော့ မကြာခင်ကမှ ညှိနှိုင်းခဲ့ပြီးသော အက်ဖ် ၁၅ နှင့် အက်ဖ် ၁၆ လေယာဉ်များရောင်း ချရေး ကန်ထရိုက်များအပြင် အနည်းဆုံးဒေါ် လာ သန်း ၁၀၀၀ ဖိုးရှိ စစ်ပစ္စည်းများ သယ် ယူပို့ဆောင်ရန် အသင့် ပြင်ထားကြသည်။ ၎င်း တို့တွင် အမ် ၆၀ သံချပ်ကာ ကားများ၊ စစ်သားတင် ယာဉ်များ၊ ဟော်ဝီဇာ အမြောက် များ၊ ဆိုက်ဝိုင်ဒါ လေယာဉ်ပစ်ဒုံးကျည်များ နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့အား လုံးပင် လက်ဘနွန်၌ သုံးစွဲရန်ဖြစ်ကာ ရက်ပိုင်း အတွင်း ပို့ဆောင်ရန် အသင့်ဖြစ်နေသည်။ အကယ်၍ အမေရိကန် အစိုးရအနေဖြင့် အစ္စ ရေး၏ ကျူးကျော်မှုအား ၂၅မိုင်နေရာတွင်တား ဆီးမည်ဆိုလျှင် တားဆီးနိုင်စွမ်းရှိသော်လည်း မတားပဲ နေခဲ့သည်။

ယခု အမေရိကန်မှာ ဘာရည် ရွယ် ချက်များရှိသနည်း။ ဩဂုတ်လတွင် ပြုလုပ်မည့် လက်ဘနွန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲသည် အမေရိ ကန် အစ္စရေးနှင့် လက်ဘနွန် ခရစ်ယန် များ ထောက်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက် ရွေးထုတ် ရ မည်ဖြစ်သည်။ ယခင်က ဆီးရီးယားပါလက် စ တိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် လက်ဘနွန် မွတ်ဆလင် အုပ်စုများနှင့် တွဲ ဖက် ဖူးသူ မှန်သမျှကို လက်မခံနိုင်ချေ။ ဝါရှင်တန်မှ သဘောကျသူမှာ ကာမီးလ်ရှမွန် (Camille Chamoun) ဆိုသော ခရစ်ယန်ခေါင်းဆောင် တဦးဖြစ်ပြီး သူသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် သမ္မတ အ ဖြစ်ဖြင့် အမေရိကန်တပ်များ လာရောက်ချထား ပေးပါရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ဘူးသည်။

အကယ်၍ ရှာမွန် သမ္မတ ဖြစ်လာ ခဲ့ လျှင် နောက်ကပ်ခြေလှမ်းမှာ လက်ဘနွန်အစ္စ ရေးတို့အကြား ငြိမ်းချမ်းရေးစကား ပြောကြ ရန်ဖြစ်သည်။ ရေဂင်သည် ဒုတိယ ဒေးဗစ်စခန်း ငြိမ်းချမ်းရေး ကွန်ဖရင့်တခုကို အိမ်ရှင်အ ဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရပေလိမ့် မည်။

လက်မှတ်ထိုးသော မှင်များခြောက် ပြီး အိမ်ဖြူတော်တွင် ဩဘာရသံများ ဖျော်ဆွတ် ကြပြီးသော အခါ၌ မစ္စတာရေဂင်သည် ယခင် သမ္မတ ကာတာ၏ ဒေးဗစ်စခန်းအောင်မြင်မှု ကို နောက်ကွယ်သို့ ပို့လိုက်နိုင်ပြီး လောလောဆယ် တွင် အစ္စရေးအား ခြိမ်းခြောက်နေသည့် အာ ခုတည်းသော နယ်စပ်မှာလည်း လုံခြုံမှု ရှိ သွားမည်ဟု အိမ်ဖြူတော်က ယုံကြည်နေပေသည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့ထုတ်
နယူးစတိတ်စ်မင်း (New Statesman)
သတင်းစာမှ ကောက်နုတ်ချက်။

ဖြန့်မည့် စာစောင်များ

၁။ စစ်ကာပ်သည် နိုင်ငံတော်၏ ဦးငတော်စစ်တပ်
ဖြစ်ရမည်။ ဂိုဏ်းအုပ်စု၏ ဓါးပြိုက်ဆောင် တပ်တပ်
မဖြစ်စေရ။
၂။ ဆိုးမိုးသားသော ကျားပေါ်မှ မြန်မာဆင်းရဲ ခက်
နေသည့် စစ်အာဏာရှင်များ။
၃။ နည်းမှာ (ကျောဇီးဘော်လ်)
၄။ မောင်မီးနှောက် (ပေါ်ကာလကျွန်ရုပ်) အင်ပါယာ
၏ မှန်မှတ် ဂါသါး သမိုင်းမရှဉ်း။
၅။ ရှုလ်ဂီ နှင့် ဘက်တယ်အရ
၆။ ပဉ္စမမြောက် အာဂျပ်- အစ္စရေး စစ်ပွဲနှင့် ဒေး
မစ်စခန်း ရွေးချွေးပွဲ အမှတ်-၂ ။